

Konstitutionsutskottets betänkande 2025/26:KU1

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag om anslag för 2026 inom utgiftsområde 1, som uppgår till ca 21,6 miljarder kronor. Utskottet tillstyrker också regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden samt riksdagsstyrelsens förslag om godkännande av en investeringsplan för riksdagens fastighetsanslag. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag och de övriga förslag som förts fram i motioner.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i budgetlagen. Förslagen innebär bl.a. att uttrycket överskottsmål tas bort ur lagen. Vidare införs bestämmelser om att regeringen i budgetpropositionen ska jämföra prognoser över den makroekonomiska utvecklingen och budgetprognoser med Europeiska kommissionens senaste prognoser och förklara väsentliga skillnader mellan prognoserna. Regeringen ska också säkerställa att en utvärdering av de prognoser som redovisas i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen genomförs regelbundet av ett oberoende organ.

Utskottet föreslår även att redogörelsen om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024 läggs till handlingarna.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:1 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse samt delvis förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor.

Redogörelse 2025/26:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024.

Tolv yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Budgetprocessen i riksdagen	6
Betänkandets disposition.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1	8
Utskottets bedömning	16
Statens budget inom utgiftsområde 1	17
Utskottets ställningstagande.....	42
Ändring i budgetlagen	44
Utskottets ställningstagande.....	46
Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024	46
Utskottets ställningstagande.....	50
Särskilda yttranden	51
1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S).....	51
2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)	52
3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)	55
4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)	56
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	59
Proposition 2025/26:1	59
Redogörelse 2024/25:RS1	60
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	60
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	62
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag	64
<i>Bilaga 4</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.....	65
<i>Bilaga 5</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU1y	66
<i>Tabell</i>	
Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 1

a) Anslagen för 2026

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 1 punkterna 1, 6, 8 och 10 samt avslår motionerna 2025/26:3158 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V), 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkandena 23 och 27, 2025/26:3516 av Jan Riise m.fl. (MP), 2025/26:3604 av Malin Björk m.fl. (C) och 2025/26:3721 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1, 9, 18, 20, 21, 23 och 28.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar

1. regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

2. Riksdagsförvaltningen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor.

3. Riksdagsförvaltningen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 3 200 000 000 kronor.

4. Riksrevisionen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 1 punkterna 2, 3, 5 och 9.

c) Godkännande av investeringsplan

Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2026–2028 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 1 punkt 4.

d) Anslagsfinansiering av anläggningstillgångar

Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2026 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 1 punkt 7.

2. Ändring i budgetlagen

Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i budgetlagen (2011:203).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 finansplanen punkt 1.

3. Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024

Riksdagen lägger redogörelse 2024/25:RS1 till handlingarna.

Stockholm den 27 november 2025

På konstitutionsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S)*, Mats Green (M), Michael Rubbestad (SD), Hans Ekström (S)*, Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S)*, Per-Arne Håkansson (S)*, Mauricio Rojas (L), Amalia Rud Stenlöf (S)*, Susanne Nordström (M), Jessica Wetterling (V)*, Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C)*, Lars Englund (M), Jan Riise (MP)*, Lars Johnsson (M) och Cecilia Gustafsson (M).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2025/26:1 i de delar som gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2025/26. Vidare behandlar utskottet avsnitt 3.1 och den del i avsnitt 5.5 i budgetpropositionens volym 1a som gäller regeringens förslag till ändring av budgetlagen. I propositionen finns en redogörelse för det senare ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottet behandlar i betänkandet även Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. I bilaga 3 och 4 finns en sammanställning av förslagen i propositionen till anslag för 2026 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Utrikesutskottet har yttrat sig över de förslag som rör utrikesförvaltningen. Yttrandet finns i bilaga 5.

Under beredningen av ärendet har riksdagsdirektören informerat utskottet om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2024 och förvaltningens förslag till anslag för 2026.

I propositionen redovisar regeringen sin bedömning av fyra tillkännagivanden som riksdagen har gjort på förslag av utskottet. Tre av dessa redovisas som tillgodosedda och slutbehandlade. Det är fråga om tillkännagivanden om att identifiera samfund och organisationer som inte bör få stöd från det allmänna, om att säkerställa att verksamheter som stöder våldsbejakande extremism inte tilldelas statliga eller kommunala medel samt om individer som lämnar extremistiska miljöer, återvändare och kunskaps-höjande åtgärder. I avsnittet Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1 tar utskottet ställning till regeringens bedömning.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2026 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse till 21 614 324 000 kronor (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). I detta betänkande

föreslår konstitutionsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut. Lagförslag som har en tydlig anknytning till statens budget ska också ingå i beslutet (11 kap. 18 § fjärde och sjätte styckena riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) lämna en redovisning i budgetpropositionen av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 1. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 1. I det därpå följande avsnittet behandlar utskottet regeringens förslag till ändring i budgetlagen. Slutligen behandlar utskottet redogörelsen för Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1

Propositionen

Resultatredovisning

Gällande mål

Riksdagen har för utgiftsområde 1 beslutat om mål för delområdena Sametinget och samepolitiken, demokratipolitik och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter och medier. Resultat för utgiftsområdet redovisas i budgetpropositionen på delområdesnivå. För delområdet demokratipolitik och mänskliga rättigheter har riksdagen fastställt två mål: dels ett för demokratipolitiken, dels ett för politiken för mänskliga rättigheter. För delområdet medier redovisas resultat samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, och det delområdet behandlas således inte av utskottet nedan. För området Sametinget och samepolitiken redovisas resultat om rennäring och andra näringar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Samepolitiken ingår även i flera andra utgiftsområden.

För övriga delområden inom utgiftsområde 1 finns inga mål som är bundna av riksdagen. Resultaten för dessa delområden redovisas kortfattat i avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1 nedan.

Samtinget och samepolitiken

Samepolitikens övergripande mål är att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologisk hållbar rennäring och andra samiska näringar (prop. 2000/01:1 utg.omr. 23, bet. 2000/01:MJU2, rskr. 2000/01:86).

Resultatredovisningen inom området utgår från följande bedömningsgrunder:

- insatser för samiskt inflytande och delaktighet
- insatser för utveckling av det samiska språkets användning och ställning
- insatser för att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

I propositionen redogör regeringen för olika insatser som har gjorts för samiskt inflytande och delaktighet. I avsnittet redovisas uppgifter om konsultationsförfrågningar till och konsultationer med Sametinget. Såväl antalet förfrågningar från regeringen som antalet avslutade konsultationer med regeringen ökade mellan 2023 och 2024.

Vidare redogörs för insatser för utvecklingen av det samiska språkets användning och ställning samt insatser för att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts med statliga medel har bidragit till uppfyllelse av målet för politikområdet men att flera utmaningar kvarstår när det gäller att verka för en levande samisk kultur.

Lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket bedöms kunna främja det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter. Det ökande antalet konsultationsförfrågningar till Sametinget sedan lagen trädde i kraft talar enligt regeringen för att kännedomen om lagens innebörd har ökat.

Regeringens bedömning är vidare att de medel som tillförts inom ramen för handlingsprogrammet för bevarande och främjande av de nationella minoritetsspråken har förbättrat förutsättningarna för att språkens ställning stärks.

Demokratipolitiken

Målet för demokratipolitiken är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika (prop. 2017/18:1 utg.omr. 1, bet. 2017/18:KU1, rskr. 2017/18:74).

Resultatredovisningen inom demokratipolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- utvecklingen av valdeltagande i det senaste allmänna valet
- omfattningen av medborgerligt engagemang i demokratiska processer
- förtroendet för demokratin i allmänhet och för demokratins institutioner, såsom regeringen, riksdagen och EU:s institutioner
- omfattningen och konsekvenser av hot, våld och trakasserier mot centrala aktörer i det demokratiska samtalet, t.ex. förtroendevalda och journalister.

I propositionen redogör regeringen för olika insatser som har gjorts inom området bl.a. för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat. Vidare presenteras en uppföljning av valdeltagandet till Europaparlamentsvalet 2024. Det konstateras att valdeltagandet minskade med 1,9 procentenheter jämfört med det närmast föregående valet till 53,4 procent. Valdeltagande minskade i de flesta åldersgrupper, men mest för personer i åldersgruppen 30–49 år där valdeltagandet minskade med nästan 4 procentenheter.

Av resultatredovisningen framgår det vidare att befolkningens deltagande och delaktighet i demokratin har undersökts. I propositionen presenteras bl.a. resultat för hur stor andel av befolkningen som upplever att de har en möjlighet att påverka politiska beslut i EU, Sverige och i den egna kommunen under perioden 2020–2024. I resultatredovisningen presenteras även uppgifter om hur det förhåller sig med befolkningens förtroende för demokratin som också har undersökts, och det konstateras att förtroendet är stort. En majoritet (78 procent) av befolkningen i åldern 16–85 år är ganska eller mycket nöjda med hur demokratin har fungerat i Sverige. Andelen som har ett mycket eller ganska stort förtroende för regeringen, riksdagen och Europaparlamentet och EU-kommissionen har för samtliga institutioner ökat sedan 2023.

Av regeringens bedömning av måluppfyllelsen framgår att valdeltagandet i det senaste valet till Europaparlamentsvalet 2024 i princip följer samma mönster som vid tidigare val. Regeringen bedömer att de insatser som görs för ett högt och jämlikt valdeltagande är viktiga för att både upprätthålla och stärka intresset för och kunskapen om den demokratiska valprocessen. Vidare framhåller regeringen att det är positivt att intresset för skolor att delta i skolval ökar, vilket regeringen menar indikerar ett ökat intresse bland unga för samhällsfrågor och politik.

Regeringen framhåller vidare att undersökningar som visar trender i befolkningens deltagande och delaktighet i demokratin är viktiga verktyg för att följa utvecklingen över tid. Regeringen drar slutsatsen att befolkningens upplevda möjligheter att påverka politiska beslut över tid följer en uppåtgående trend och att de insatser som regeringen tillsammans med andra aktörer gör för att främja deltagande och medborgerligt engagemang i demokratiska processer bedöms ha varit ändamålsenliga.

Regeringen anför vidare att hågkomstresor har bidragit till att elever och skolpersonal fått genomgå utbildningsinsatser och besöka Förintelsens minnesplatser i syfte att nå fördjupad kunskap om Förintelsen, de mekanismer som ledde fram till den och den nazistiska regimens förbrytelser mot judar, romer och andra grupper.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat har bidragit till att uppfylla målen på området men att det krävs fortsatt arbete för att målet ska uppnås. Enligt propositionen är utsattheten fortfarande hög, och kunskapshöjande, stödjande och förebyggande insatser bidrar till att stärka kunskapen om omfattningen och konsekvenser av hot, hat och trakasserier som riktas mot förtroendevalda och journalister. Detta bidrar i sin tur enligt regeringen till att stärka motståndskraften och tilliten till demokratins styrelseskick.

Mänskliga rättigheter

Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62).

Bedömningen av utvecklingen och redovisningen av resultat av arbetet med att uppnå målet görs utifrån strukturen i strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29) enligt nedan:

- ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna
- ett samordnat och systematiskt arbete med mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet
- ett starkt stöd för arbete med mänskliga rättigheter inom det civila samhället och inom näringslivet.

Resultatet redovisas utifrån en bedömning av synpunkter och rekommendationer som Sverige får i internationella granskningar, uppdragsredovisningar och utredningsbetänkanden, i Institutet för mänskliga

rättigheters årsrapport samt i andra rapporter och initiativ. Dessa utgör enligt regeringen viktiga underlag i arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Resultaten redovisas även med utgångspunkt i beslutade propositioner, kommittédirektiv, uppdrag och andra insatser. I viss utsträckning redovisas även utvärderingar av genomförda insatser.

Regeringens samlade bedömning är att arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter går framåt. Institutet för mänskliga rättigheter bidrar till det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter bl.a. genom att institutet utifrån ett helhetsperspektiv kan följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas. Regeringen bedömer att institutet har en central roll för att uppfylla målet för politiken för mänskliga rättigheter.

Enligt regeringen har insatser som vidtagits inom ramen för strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter och insatser inom andra politikområden bidragit till ökade kunskaper om mänskliga rättigheter och fortsatt integrering av mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet. Myndighetsrapporter och internationella granskningar utgör viktiga underlag i regeringens fortlöpande arbete med att ytterligare stärka efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna och säkerställa att Sverige lever upp till sina internationella åtaganden.

Nationella minoriteter

Målet för politiken för nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83).

De nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och de nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Målet ska följas upp inom följande delområden (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272):

- diskriminering och utsatthet
- inflytande och delaktighet
- språk och kulturell identitet.

Resultatredovisningen inom området nationella minoriteter utgår från följande indikatorer och bedömningsgrunder:

- kommuner och regioner som antagit mål och riktlinjer
- informations- och kunskapshöjande insatser
- arbete mot diskriminering och utsatthet
- andelen kommuner som uppger att nationella minoriteter har haft inflytande över beslut
- språk- och kulturaktiviteter för och av de nationella minoriteterna
- elever som deltar i modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk

- antalet utbildningar som anordnats i minoritetsspråk eller om minoritetens kultur
- andelen kommuner som uppger att de tillhandahåller äldreomsorg på minoritetsspråk.

I propositionen redogör regeringen för olika insatser som gjorts inom området. Vidare redovisas uppgifter om antalet kommuner och regioner som antagit mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. I propositionen konstateras att antalet har ökat sedan 2019 men att det fortfarande finns kommuner och regioner där det saknas, vilket särskilt gäller kommuner och regioner som inte ingår i något förvaltningsområde. Vidare redogörs för att Uppföljningsrapporten om minoritetspolitikens utveckling för 2024 visar att andelen förvaltningsmyndigheter som informerar om de nationella minoriteternas rättigheter har ökat något jämfört med 2022 men att stora brister kvarstår. I propositionen framgår det också att en majoritet (84 procent) av de kommuner och regioner som ingår i förvaltningsområden anger att nationella minoriteters inflytande har påverkat verksamhetens inriktning och beslut. Motsvarande siffra för kommuner och regioner utanför förvaltningsområden är 5 procent.

När det gäller modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk framgår det av resultatredovisningen att antalet elever som deltar har minskat och är på en fortsatt låg nivå. Mer än hälften av dem som är berättigade till modersmålsundervisning väljer att inte delta, vilket främst uppges bero på lärarbrist, undermåligt undervisningsmaterial och att undervisningen ges efter skoltid. Brist på språkkunnig personal i förskolan och äldreomsorgen utgör även ett hinder för kommunerna att tillgodose rätten till förskola och äldreomsorg på nationella minoritetsspråk. Flera kommuner som ingår i ett förvaltningsområde tillhandahåller inte förskoleverksamhet i enlighet med sina lagstadgade skyldigheter. År 2023 tillhandahöll ungefär tre av fyra kommuner i ett förvaltningsområde äldreomsorg på finska, meänkieli eller samiska. Bland övriga kommuner var andelen lägre än var tionde kommun. Intresset för att söka högskoleutbildningar på minoritetsspråk och om nationella minoriteters kultur är emellertid generellt gott.

I propositionen framgår det vidare att arbetet med romsk inkludering fortfarande är lågt prioriterat i kommuner och regioner, bl.a. på grund av brist på ekonomiska resurser, personal och kunskap om den nationella minoriteten. Det framgår även att 14 kommuner tilldelats statsbidrag under 2024 bl.a. för kunskapshöjande aktiviteter om romers rättigheter och minoritetslagstiftningen.

Regeringens samlade bedömning är att insatserna under året har bidragit till att uppfylla målet för politikområdet, men att det fortfarande finns utmaningar och att det krävs ett fortsatt arbete för att målet ska uppnås. Handlingsprogrammet för bevarande och främjande av de nationella minoritetsspråken samt de insatser som genomförts inom ramen för handlingsprogrammet har enligt regeringen bidragit till att skapa en grundläggande infrastruktur för språkens revitalisering och bättre förutsättningar för minoritetsspråkens

fortlevnad. Regeringen konstaterar samtidigt att det behövs ett fortsatt arbete i bl.a. kommuner för att rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk, förskola och äldreomsorg på de nationella minoritetsspråken ska tillgodoses.

I propositionen anförs vidare att ett första steg har tagits i regeringens arbete med försoningsprocessen med tornedalingar, kväner och lantalaiset. Regeringen framhåller att en fortsatt nära dialog med minoriteten är viktig i arbetet.

Regeringen bedömer att den nationella strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige kommer att vara ett viktigt verktyg för att påskynda utvecklingen av arbetet med att stärka judiskt liv och motverka antisemitism. Arbetet med strategin för romsk inkludering behöver fortsätta för att strategins mål ska nås. Regeringen bedömer samtidigt att flera insatser har bidragit till att skapa bättre förutsättningar för måloppfyllelsen för strategin, bl.a. statsbidraget till kommuner.

Redovisade tillkännagivanden

Slutbehandlade tillkännagivanden

Regeringen redovisar följande tre tillkännagivanden som tillgodosedda och slutbehandlade.

- Regeringen bör utveckla metoder och redskap för kommuner för att identifiera samfund och organisationer som inte bör få stöd från det allmänna eftersom de inte lever upp till grundläggande demokratiska värderingar (bet. 2015/16:KU4 punkt 5, rskr. 2015/16:137).
- Regeringen ska utarbeta en strategi för att säkerställa att verksamheter och åtgärder som riskerar att stödja radikaliserings, våldsbejakande extremism eller terrorism inte tilldelas statliga eller kommunala medel (bet. 2016/17:KU23 punkt 5, rskr. 2016/17:294).
- Regeringen bör överväga statlig avhopparverksamhet och verka för att öka kunskapen hos kommuner, skolan och andra aktörer om det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och hur radikaliserings kan upptäckas samt hur kommunerna bör arbeta med återvändare (bet. 2016/17:KU23 punkt 8, rskr. 2016/17:294).

Redovisningen och bedömningen görs samlat för dessa tillkännagivanden under rubriken Åtgärder för att göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism. I propositionen redogör regeringen bl.a. för olika myndighetsuppdrag och utredningar från 2018 och framåt. Sedan regeringen senast redovisade tillkännagivandena (skr. 2024/25:75) har följande åtgärder tillkommit.

Från och med den 1 januari 2025 finns det ett demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden enligt lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden och för stöd till trossamfund enligt den nya lagen (2024:487) om statsbidrag till trossamfund och enligt lagen (1998:1593) om trossamfund (prop.

2023/24:119, bet. 2023/24:KrU7, rskr. 2023/24:271). Regeringen gjorde i propositionen bedömningen att ett likalydande demokrativillkor som det som föreslogs för stöd ur Allmänna arvsfonden borde gälla för den övriga statliga bidragsgivningen som riktar sig till civilsamhället. Inom Regeringskansliet pågår utifrån denna bedömning en översyn av de omkring 70 statsbidragsförfordningar för bidrag som riktar sig till civilsamhället. Hittills har ändringar förts in och beslutats i omkring 25 förfordningar. Att ändringarna ännu inte förts in i alla förfordningar riskerar att skapa en otydlighet för såväl civilsamhället som för de myndigheter som hanterar förfordningarna. Regeringen betonar att det pågående arbetet därför är av stor vikt.

I augusti 2025 beslutade regeringen om ett uppdrag till Polismyndigheten, Kriminalvården, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse om att tillhandahålla ett nationellt sammanhållet stöd till arbetet med avhoppare från den organiserade brottsligheten (Ju2025/01696). Länsstyrelserna ska enligt uppdraget stödja den lokala nivån och bidra till regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare från den organiserade brottsligheten. I uppdraget ingår även att Polismyndigheten ska inrätta en nationell kontaktpunkt för avhopparverksamhet samt att Socialstyrelsen ska verka för att stödet till avhoppare utvecklas utifrån avhoppares vårdbehov och stödja kommuners arbete med boendeinsatser till avhoppare. I myndigheternas uppdrag ingår att löpande integrera resultaten av utvecklingsarbetet i sina ordinarie verksamheter.

Regeringen anför att den avser att fortsätta att genomföra insatser mot våldsbejakande extremism med utgångspunkt i Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera (skr. 2023/24:56), och anser mot bakgrund av genomförda och redovisade åtgärder att de tre tillkännagivandena är tillgodosedda och slutbehandlade.

Inte slutbehandlade tillkännagivanden

I samband med att riksdagen antog regeringens förslag till lag (2023:664) om mediestöd tillkännagav riksdagen för regeringen även bl.a. att regeringen årligen i budgetpropositionen bör redovisa hur mediestödsregleringen har tillämpats och hur utfallet har blivit (prop. 2022/23:133, bet. 2023/24:KU3, rskr. 2023/24:24). Regeringen lämnar nu en sådan redovisning inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (se vidare nedan i avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Tidigare behandling

Hösten 2021 konstaterade utskottet att riksdagen och regeringen sedan flera år förde en dialog om utvecklingen av den ekonomiska styrningen (bet. 2021/22:KU1 s. 15 f.). Utskottet ansåg att det var viktigt att arbetet med den ekonomiska styrningen och regeringens resultatredovisning fortsatte att utvecklas. Av budgetpropositionen framgick att Regeringskansliets interna

riktlinjer för utformningen av regeringens resultatredovisning hade arbetats om inför budgetpropositionen för 2021. Utvecklingsarbetet hade fortsatt i Regeringskansliet för att resultatredovisningarna skulle utformas i enlighet med riktlinjerna. Från och med budgetpropositionen för 2022 bytte avsnittet Analys och slutsatser namn till Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Syftet med förändringen var att rubriken tydligare skulle återspegla det avsedda innehållet i avsnittet. Utskottet välkomnade detta utvecklingsarbete. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisade resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen. Det skulle enligt utskottet vara bra om samma indikatorer i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid så att det blir lättare att följa utvecklingen inom olika områden.

Hösten 2022 noterade utskottet att det som en följd av snäva tidsramar inte varit möjligt för regeringen att ge resultatredovisningen ett fullödigt innehåll (bet. 2022/23:KU1 s. 15). Utskottet utgick från att nästa års budgetproposition skulle komma att innehålla en sedvanlig resultatredovisning i enlighet med budgetlagens krav.

Hösten 2023 konstaterade utskottet att riksdagen och regeringen sedan flera år förde en dialog om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet ansåg att det var viktigt att utvecklingsarbetet om den ekonomiska styrningen skulle fortsätta. Utskottet noterade att det i budgetpropositionen anfördes att utvecklingen av den ekonomiska styrningen bedrevs med utgångspunkt i regeringens behov av att styra och genomföra sin politik och nå de beslutade målen för olika områden. Det skulle finnas en ändamålsenlig uppföljning av genomförandet och måluppfyllelsen i de myndigheter och verksamheter som svarar mot både regeringens och riksdagens behov. Utskottet delade regeringens uppfattning och ansåg att resultatredovisningen var ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisade vilka bedömningsgrunder som resultatredovisningen på de olika områdena utgick ifrån. Den struktur som resultatredovisningen hade och att det fanns ett särskilt avsnitt om regeringens bedömning av måluppfyllelsen gjorde redovisningen tydligare.

Hösten 2024 framhöll utskottet att en utgångspunkt för uppföljningen av regeringens resultatredovisning är att det ska vara möjligt att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Mot den bakgrunden betonade utskottet vikten av att regeringens redovisning och bedömning av resultat har en klar och tydlig struktur. Utskottet såg positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och bedömningsgrunder för de olika områdena. För att lättare kunna göra jämförelser över tid ansåg utskottet, liksom tidigare, att indikatorerna och grunderna inte bör ändras utan att det finns starka skäl för det. Utskottet noterade att regeringen under tidigare år

hade redovisat fyra bedömningsgrunder för målet för demokratipolitiken. I budgetpropositionen för 2025 fanns det bara tre bedömningsgrunder. En bedömningsgrund som tidigare varit med var borttagen, och det fanns inte någon förklaring till varför så var fallet. Utskottet ansåg att om bedömningsgrunderna ändras bör regeringen ange skälen för detta. Samtidigt konstaterade utskottet att endast målet är fastställt av riksdagen, inte hur målet ska uppnås eller hur resultatet bör redovisas. Vad regeringen anförde om sin bedömning av måluppfyllelsen för de olika områdena gav inte anledning till något uttalande av utskottet.

Utskottets bedömning

Resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen beslutat om. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdena. Utskottet har gått igenom regeringens resultatredovisning för de mål som riksdagen har beslutat om inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse med undantag för delområdet medier där regeringen redovisar resultat för målet samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I likhet med tidigare är en utgångspunkt för uppföljningen av regeringens resultatredovisning att det ska vara möjligt att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Resultatredovisningen utgör ett viktigt underlag för riksdagens beredning av statens budget, och det är därför av vikt att regeringens redovisning och bedömning av resultat har en klar och tydlig struktur.

Vid sin genomgång av resultatredovisningen hösten 2024 noterade utskottet att en av fyra bedömningsgrunder för målet för demokratipolitiken, som tidigare varit med, var borttagen. Det fanns inte heller någon förklaring till varför så var fallet. Utskottet ansåg att om bedömningsgrunderna ändras bör regeringen ange skälen för detta. Utskottet har också tidigare framhållit att indikatorer och bedömningsgrunder inte bör ändras utan att det finns starka skäl för det, eftersom det underlättar jämförelser över tid. Utskottet ser därför positivt på att den bedömningsgrund som förra året utan angivna skäl hade tagits bort återigen finns med.

Vad regeringen anför om sin bedömning av måluppfyllelsen för de olika områdena ger inte anledning till något uttalande av utskottet.

Redovisade tillkännagivanden

Utskottet noterar att regeringen redovisar tre tillkännagivanden som tillgodosedda och slutbehandlade. Vid utskottets behandling av regeringens skrivelse 2024/25:75 våren 2025 tillhörde dessa tillkännagivanden några av de äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandena inom utskottets beredningsområde. Utskottet har inte något att invända mot regeringens

bedömning och anser att det är positivt att dessa äldre tillkännagivanden är att betrakta som slutbehandlade. Utskottet delar samtidigt regeringens uppfattning att det även fortsättningsvis är viktigt med insatser mot våldsbejakande extremism.

Statens budget inom utgiftsområde 1

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag samt lämnar de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksrevisionen har begärt. Dessutom godkänner riksdagen en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* och beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2026 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 1 avslås liksom övriga motionsyrkanden som rör anslagen.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Inledning

Utskottet har tidigare i betänkandet behandlat regeringens resultatredovisning i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om för utgiftsområdet. I propositionen redovisas även resultat för andra delområden. Denna redovisning redogörs det för nedan som en bakgrund till anslagsförslagen. I de fall regeringen redovisat en inriktning för politiken för delområdet beskrivs även den.

Statschefen

Resultatredovisning

Kungliga hovstaten (Hovstaten) och Kungliga slottsstaten (Slottsstaten) har till uppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av kungafamiljen i deras officiella plikter. I uppgiften ingår även att vårda och att visa det kungliga kulturarvet.

I propositionen anför regeringen att Hovstatens programverksamhet var omfattande 2024. Antalet representativa uppdrag och programpunkter ökade något i jämförelse med 2023. Fler statsbesök genomfördes, och en ny statsceremoni etablerades för utdelning av utmärkelser inom de kungliga riddarordnarna. Ökningen av anslaget 2024 och de besparingsåtgärder som

vidtogs i verksamheten resulterade sammantaget i en positiv kapitalförändring. Efterfrågan på kungligt deltagande väntas vara hög även framöver.

Regeringen anför vidare att ett antal av de kungliga besöksmålen var stängda under 2024 men att Slottsstaten i övrigt bedrev en omfattande utställnings- och visningsverksamhet. Det har genomförts flera investeringar i säkerhetshöjande åtgärder. Minskade kostnader och ökade entré- och visningsintäkter gav sammantaget ett positivt ekonomiskt resultat. Intresset för att besöka de kungliga besöksmålen och slottsparkerna var stort även 2024 och kan väntas vara högt även kommande år.

Kungliga hov- och slottsstaten ska enligt en överenskommelse med regeringen årligen lämna en berättelse över den samlade verksamheten (prop. 1996/97:1 utg.omr. 1). Verksamhetsberättelsen ligger till grund för regeringens bedömning av medelsbehovet.

Anslaget

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för kungafamiljen samt för Kungliga hovstatens och Kungliga slottsstatens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Kungl. Maj:ts Ordens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 190 457 000 kronor anvisas till anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2026.

Riksdagsförvaltningen

Resultatredovisning

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet. Förvaltningens verksamhet regleras i riksdagsordningen och i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen samt i annan lagstiftning och i föreskrifter på riksdagsområdet. Riksdagsförvaltningen har endast en verksamhetsgren: Stöd till den parlamentariska processen.

I propositionen redovisas en sammanfattning av Riksdagsförvaltningens resultat sedan januari 2024. Vidare återfinns riksdagsstyrelsens bedömning av uppdragsuppfyllelsen. Det framgår bl.a. att perioden har präglats av en hög aktivitetsgrad i den parlamentariska processen och förändringar i omvärlden. Genom Sveriges medlemskap i Nato har Riksdagsförvaltningen fått en ny uppgift: att bidra med stöd i den parlamentariska dimensionen av Natosamarbetet. Stödet till krigsdelegationen och det övriga kontinuitetsarbetet som utförts bedöms ha stärkt riksdagens och förvaltningens förmåga att upprätthålla den parlamentariska processen vid incidenter samt i kris, krig och krigsfara. Den sammantagna bedömningen är att riksdagen har fått ett fullgott stöd i att utföra sina konstitutionella uppgifter och att servicen till ledamöter och partikanslier har fungerat väl.

Vidare är bedömningen att Riksdagsförvaltningen säkerställt att externa målgrupper har fått möjlighet att få information och kunskap om riksdagen.

Riksdagsförvaltningen har även vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Bedömningen är också att Riksdagsförvaltningen har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Anslagen m.m.

Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* får användas för kostnader för

- ersättningar som riksdagens ledamöter enligt lag har rätt till inom ramen för sitt uppdrag
- stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- talmannens verksamhet, resor och representation
- utskottens utgående besök samt utrikes och inrikes resor och utfrågningar
- internationellt och interparlamentariskt samarbete samt bidrag till interparlamentariskt samarbete
- bidrag till föreningar i riksdagen
- bidrag till Stiftelsen Sveriges Nationaldag
- språkutbildning till riksdagens ledamöter
- klimatkompensation.

I propositionen föreslås att anslaget ökas med 10 470 000 kronor fr.o.m. 2026 på grund av att schablonbeloppet till politiska sekreterare räknas upp med ca 3,4 procent från nuvarande 73 400 kronor till 75 900 kronor.

Vidare anføres i propositionen att kostnaderna som ska täckas av anslaget är svåra att beräkna. Kostnaderna varierar över valperioden, och det finns också flera osäkra faktorer. Konstnaderna för Riksdagsförvaltningen ökar normalt under ett valår och året därefter, för att sedan minska fram till nästa valår. Historiskt har variationer mellan åren kunnat finansieras av ett upparbetat anslagssparande, men de senaste åren har anslaget behövt höjas. För 2026 förväntas kostnaderna öka för främst arvoden, pensioner samt avgångs- förmåner. Kostnaderna bedöms enligt propositionen överstiga den beräknade anslagsnivån, och kan inte täckas med anslagssparande. Mot den bakgrunden föreslås att anslaget ökas med 50 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 1 182 565 000 kronor anvisas till anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2026.

Riksdagens förvaltningsanslag

Anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* får användas för Riksdagsförvaltningens förvaltningsutgifter, bidrag till föreningar i riksdagen och resebidrag till skolor. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till skolungdomar och kostnader för nämnder och riksdagsorgan enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I propositionen anføres att förutsättningarna för Riksdagsförvaltningen att utföra sitt uppdrag har förändrats över tid. Detta ställer krav på förändrade arbetssätt men har också inneburit att administrativa rutiner har tagit alltmer

av ledamöternas tid i anspråk. Det sker ofta på bekostnad av uppdraget som folkvald representant. För att förbättra förutsättningarna för riksdagens ledamöter att fullgöra sitt uppdrag och tillmötesgå önskemål om ambitionshöjande insatser, bl.a. genom ett bättre stöd i samband med tjänsteresor och när de tar emot besök i riksdagens lokaler samt en förstärkning av barnverksamheten, och för renovering av möbler i vissa lokaler föreslås att anslaget ökas med 9 925 000 kronor för 2026.

Vidare anføres att Riksdagsförvaltningen ska skydda och säkerställa det stöd som krävs för att upprätthålla den parlamentariska processen oavsett situation, även vid incidenter samt i kris, i krig och krigsfara. Det säkerhetspolitiska hotet har under det senaste året förvärrats ytterligare, och säkerhetsläget i såväl Sveriges närområde som globalt präglas av instabilitet och oförutsägbarhet. Riksdagen har mot den bakgrunden höjt ambitionen, och arbete med att öka den operativa förmågan kommer att fortsätta 2026 och framgent. Vidare anføres att bevakningskostnaderna ökar, och i syfte att öka säkerheten och tryggheten för ledamöterna ökar förvaltningen även tillsynen av riksdagens fastigheter och övernattningsbostäder ytterligare. Därutöver tillkommer investeringar. Bedömningen är vidare att det behövs ökade resurser för bl.a. säkerhet och organisering av en ny godsmottagning och logistikverksamhet, beredskaps- och åtgärder och förvaltningens arbete med it-säkerhet. Mot denna bakgrund föreslås anslaget öka med 20 585 000 kronor för 2026.

Anslaget föreslås vidare ökas med 15 400 000 kronor för 2026 med anledning av valet 2026. Riksdagsförvaltningens kostnader ökar vid ett valår när förvaltningen tar emot och introducerar nya ledamöter i riksdagen samtidigt som den ger service till de ledamöter som lämnar riksdagen efter valet. Det handlar bl.a. om ökade kostnader för utbyte av ledamöternas tekniska utrustning, inredning och kommunikationsinsatser.

Vidare anføres att en översyn av fastighetsverksamheten under 2024 visade på behov av att resurs- och kompetensmässigt förstärka byggherrerollen. En delvis förändrad omvärld med nya hotbilder ställer krav på att fastigheterna är anpassade för att ge förutsättningar att bedriva det parlamentariska arbetet även under förändrade förhållanden. I propositionen framhålls att en god förvaltning av fastigheterna är en viktig del i att kunna garantera och utveckla säkerhetsskyddet i och kring fastigheterna. Bedömningen är att det behövs ytterligare resursförstärkningar för att möta olika krav och för att sköta drift och förvaltning. Även inom områdena fastighetsekonomi, inköp och upphandling behövs det mer resurser, liksom för underhåll, större renoveringsåtgärder och fastighetsutveckling. Mot den bakgrunden föreslås anslaget ökas med 21 625 000 kronor för 2026.

Anslaget föreslås även ökas med 10 485 000 kronor för 2026 för förvaltningens digitaliseringsarbete. Det handlar bl.a. om att fortsätta arbetet med moderniseringen av tjänster för digitala möten och digitalt stöd.

Mot bakgrund av att kostnaderna för förnyade och befintliga hyresavtal ökar föreslås anslaget ökas med 4 130 000 kronor fr.o.m. 2026.

För att fler gymnasieklasser med resekostnader ska kunna göra studiebesök i riksdagen höjdes resebidraget till skolor för 2025. För att möjliggöra att ännu fler skolor ska kunna få del av resebidraget och göra studiebesök föreslås att anslaget ökas med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Sammantaget föreslår riksdagsstyrelsen att 1 205 607 000 kronor anvisas till anslaget 2:1 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2026.

Riksdagsstyrelsen föreslår även att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor.

Riksdagens fastighetsanslag

Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* får användas för kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det får också användas för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten, markskötsel och utemiljö, konst, fast inredning samt kostnader för it-system kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för att täcka kostnader för räntor och avskrivningar för ovanstående. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till vetenskaplig forskning om Masreliez-rummen samt för att sprida kunskap om dessa. Anslaget får också användas för kostnader för förvärv av mark för framtida byggnation av en extern godsmottagning samt för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus.

I propositionen anförts att det i enlighet med vad som tidigare aviserats i vårändringsbudgeten för 2025 planeras ett förvärv av fastigheten Havssvalget 5 under 2025 (prop. 2024/25:99). Som ett led i att säkra lokalbehovet kan det bli aktuellt med ytterligare fastighetsförvärv framöver.

Vidare anförts att det finns ett stort underhållsbehov i fastighetsbeståndet, och omfattande renoveringsarbeten beräknas pågå framöver. Detta påverkar resursbehovet, kostnaderna för avskrivningar och räntor och medför på sikt behov av högre låneram. I väntan på att respektive fastighet ska totalrenoveras hanteras det planerade underhållet inom varje byggnad. I propositionen redogörs för följande pågående projekt m.m.: ny godsmottagning; renovering av Ormsaltaren, Cephalus, Villa Bonnier, Kungliga trädgården och restaurangköket i Västra riksdagshuset, yttre renovering av Mercurius, fysisk säkerhet i Västra riksdagshuset samt renovering av riksdagsbyggnadernas fogar och fasader.

Sammantaget föreslår riksdagsstyrelsen att 340 000 000 kronor anvisas till anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2026.

De investeringar som är planerade för 2026 ryms inte inom den nuvarande låneramen. Riksdagsstyrelsen föreslår därför en ökning av låneramen för 2026 med 700 000 000 kronor till 3 200 000 000 kronor. Behovet av en ökad låneram beror främst på projekt Cephalus.

Riksdagsstyrelsen föreslår därtill att riksdagen godkänner investeringsplanen för 2026–2028 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (se nästa sida). Nivån på investeringarna som föreslås för perioden baserar sig på beslutade och planerade underhålls- och renoveringsåtgärder av Riksdagsförvaltningens fastigheter.

Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen*Miljoner kronor*

	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Summa 2026– 2028
Anskaffning och utveckling av nya investeringar		354	3	5	80	88
Förvärv av fastigheten Havssvalget 5		300				
Projekt ny godsmottagning		54	3	5	80	88
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>		<i>354</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>80</i>	<i>88</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>		<i>354</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>80</i>	<i>88</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling		354	3	5	80	88
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag		350				
Låneram för fastighetsinvesteringar (lån i Riksgäldskontoret)		4	3	5	80	88
Vidmakthållande av befintliga investeringar	213	521	856	1 017	906	2 779
Underhåll och renoveringsplan	32	64	93	127	121	341
Projekt renovering Ormsaltaren	1	20	65	5		70
Projekt Cephalus	152	393	590	700	700	1 990
Projekt Villa Bonnier		3	30	40	10	80
Projekt Kungliga trädgården		4	25	100	75	200
Restaurangkök Västra riksdagshuset			20	15		35
Projekt Mercurius yttre renovering		17	18			18
Trafikbegränsande åtgärder	20					
Fysisk säkerhet i Västra riksdagshuset	1	10	5	20		25
Renovering av riksdagsbyggnadernas fogar och fasader	7	10	10	10		20
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>213</i>	<i>521</i>	<i>856</i>	<i>1 017</i>	<i>906</i>	<i>2 779</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>213</i>	<i>521</i>	<i>856</i>	<i>1 017</i>	<i>906</i>	<i>2 779</i>
Finansiering vidmakthållande	213	521	856	1 017	906	2 779
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	7	10	10	10		20
Låneram för fastighetsinvesteringar (lån i Riksgäldskontoret)	206	511	846	1 007	906	2 759
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	213	875	859	1 022	986	2 867
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	213	875	859	1 022	986	2 867

Riksdagens ombudsmän

Resultatredovisning

Riksdagens ombudsmäns (JO) uppgift är att utöva tillsyn över hur lagar och andra förordningar tillämpas i offentlig verksamhet. JO fullgör vidare de uppgifter som ett nationellt besöksorgan har enligt det fakultativa protokollet den 18 december 2002 till Förenta nationernas konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (Opcat). Ett övergripande syfte med verksamheten är att främja rättssäkerheten och höja den rättsliga kvalitetsnivån i myndighetsutövningen. Närmare bestämmelser om JO:s verksamhet finns i 13 kap. 6 § regeringsformen och lagen (2023:499) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO).

Resultatet av JO:s verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga ämbetsberättelsen, i den årliga Opcat-rapporten samt i temarapporter. I propositionen anges att JO genom sin verksamhet bedöms ha främjat rättssäkerheten och bidragit till ökad rättslig kvalitet i myndighetsutövningen samt till att förebygga risker för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. JO har belyst viktiga rättssäkerhetsaspekter när JO har besvarat lagstiftningsremisser. Vidare framgår att antalet klagomål ökade under 2024 med 11 procent (ca 1 200 ärenden), vilket är den största ökningen i myndighetens historia. Under januari–juli 2025 ökade antalet klagomål med 29 procent jämfört med motsvarande period 2024. Trots att JO under 2024 avgjorde fler ärenden än någonsin tidigare och hade färre äldre ärenden i balans än vid utgången av 2023 har den stora tillströmningen av ärenden effekter på bl.a. handläggningstider i utredda ärenden.

JO hade inför 2024 satt upp ett antal övergripande mål och ett antal mer specifika verksamhetsmål. JO bedömer att de övergripande målen i huvudsak har uppnåtts och att de flesta av de specifika verksamhetsmålen också har uppnåtts.

Anslaget

Anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* får användas för Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningsutgifter och anskaffningar av anläggnings-tillgångar.

I propositionen framgår att JO bedömer att det inför 2026 behöver göras förstärkningar. Prognoser pekar på att antalet klagomål kommer att fortsätta öka och redan under 2025 förväntas en ökning med 40 procent jämfört med 2023. Mot bakgrund av Kriminalvårdens prognos att antalet platser kommer att öka drastiskt under de närmaste tio åren väntas framför allt antalet kriminalvårdsärenden öka. Av propositionen framgår att JO arbetar intensivt med att effektivisera verksamheten men att dessa insatser inte är tillräckliga för att fullt ut möta den pågående ökningen av klagomål. JO bedömer därtill att det är nödvändigt att genomföra fler inspektioner inom Opcat-verksamheten. För att säkerställa en effektiv tillsynsverksamhet bedömer JO

att det behövs personalförstärkningar och föreslår mot den bakgrunden att anslaget ökas med 11 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Vidare anförts att JO under senare år kunnat förstärka vissa funktioner utan att begära en höjning av anslaget eftersom kostnaden till stor del tillfälligt har finansierats med anslagssparande. Framöver bör dessa tjänster anslagsfinansieras, och anslaget föreslås därför ökas med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Anslaget föreslås vidare ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2026 till följd av ökade kostnader för it-drift. Utöver att kostnaderna ökat med över 20 procent årligen de senaste två åren innebär fler medarbetare ökade it-driftskostnader, och dessutom tillkommer kostnader för ett utvecklingsarbete med automatisk expediering av vissa beslut som planeras till 2026.

För att säkerställa myndighetens kompetensförsörjning avser JO lokalisera viss verksamhet till Göteborg. Detta bedöms medföra ökade kostnader, och anslaget föreslås därför ökas med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Vidare föreslås att anslaget ökas med 500 000 kronor 2026 som en tillfällig förstärkning för att finansiera ett byte av plattform för myndighetens intranät.

Anslaget föreslås också ökas med 13 500 000 kronor 2026 som en tillfällig förstärkning för kostnader kopplade till en evakuering under tiden den fastighet på Västra Trädgårdsgatan som JO hyr renoveras.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att det till anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* anvisas 170 059 000 kronor för 2026.

Finansiering av anläggningstillgångar

Enligt 4 kap. lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska anläggningstillgångar – med vissa särskilt angivna undantag – finansieras med lån i Riksgäldskontoret, om inte riksdagen beslutar att sådana tillgångar ska finansieras på något annat sätt. JO har hittills fått använda anslagsmedel för att finansiera sina anläggningstillgångar, bl.a. med hänsyn till att dessa investeringar normalt är av ringa omfattning. JO föreslår att denna ordning ska gälla även under 2026.

Riksrevisionen

Resultatredovisning

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med huvudsaklig uppgift att granska genomförandet och resultatet av det statliga åtagandet, att statliga insatser är effektiva och att god ordning råder i den statliga redovisningen. Närmare bestämmelser om Riksrevisionens verksamhet finns bl.a. i 13 kap. 7–9 §§ regeringsformen, lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. och lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Resultatet av Riksrevisionens verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, den årliga rapporten och i uppföljningsrapporten.

I propositionen anförts att den årliga revisionen under 2024 genomförts med ett gott resultat när det gäller omfattning, kostnad och kvalitet. För

myndigheter och andra organisationer som ingår i Riksrevisionens mandat lämnade myndigheten totalt 226 revisionsberättelser för räkenskapsåret 2023, samtliga i tid. När det gäller effektivitetsrevisionen anfördes att den under 2023 uppvisade ett skiftande resultat i fråga om produktion, kostnad och kvalitet. Antalet publicerade rapporter var förhållandevis lågt, och kostnaderna per rapport var fortfarande relativt höga, medan kvaliteten på rapporterna alltså bedömdes vara god. Totalt publicerades 25 effektivitetsrapporter under 2024. Vidare anfördes att Riksrevisionens internationella samverkan genomförts som planerat under 2024, med en hög aktivitetsnivå, och att det internationella utvecklingssamarbetet genomförts med god kvalitet och hög aktivitetsnivå.

Anslaget

Anslaget 2:5 *Riksrevisionen* får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Riksrevisionen bedömer att det anvisade anslaget det kommande året endast bör påverkas av pris- och löneomräkningen och föreslår att 399 403 000 kronor anvisas till anslaget 2:5 *Riksrevisionen* för 2026.

Bemyndigande att ta upp lån

Riksrevisionen föreslår att myndigheten bemyndigas att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor.

Sametinget och samepolitiken

Politikens inriktning

I propositionen redogör regeringen för politikens inriktning på delområdet. Regeringen anför att den särskilda ställning som det samiska folket har som urfolk ska respekteras och att efterlevnaden av de rättigheter som tillkommer dem ska säkerställas. Vidare anfördes att samisk kultur ska främjas, och regeringen framhåller vikten av att Sametinget kan vara en aktiv part i frågor om återlämnande av samiska kvarlevor och föremål.

Anslaget

Anslaget 3:1 *Sametinget* får användas för Sametingets och Nationellt samiskt informationscentrums förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till Samefonden.

I propositionen anför regeringen att de föreslagna och aviserade anslagsförändringarna innebär att anslaget ökas med 1 000 000 kronor för 2026 för att stärka Sametingets arbete med återlämnande av samiska kvarlevor och föremål. Samtidigt innebär de tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringarna att anslaget minskas med 5 117 000 kronor för 2026 till följd av att tidsbegränsade medel för att förbereda och genomföra val till Sametinget upphör.

Regeringen föreslår att 66 987 000 kronor anvisas till anslaget 3:1 *Sametinget* för 2026.

Regeringskansliet

Resultatredovisning

Som skäl för sitt förslag redovisar regeringen viss resultatinformation i en tabell i propositionen. Tabellen innehåller bl.a. uppgifter om antalet tjänstgörande personer, diariet förda ärenden, kommitté- och tilläggsdirektiv, interpellationssvar, resdagar och utlandsstationerade. I propositionen anføres att ytterligare redovisning av Regeringskansliets arbete finns i Regeringskansliets årsbok för 2024 samt på regeringens webbplats.

Anslaget

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att tillsätta lantbruksråd för att främja livsmedelsexporten och bistå svenska livsmedelsföretag när det gäller etablering och tillväxt. Samtidigt föreslås anslaget 1:15 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel minskas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att flytta rollen som försvarsmaterieldirektör från Försvarets materielverk till Regeringskansliet. Ökningen föreslås finansieras genom att anslaget 1:11 *Försvarets materielverk* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår även att anslaget ökas med 1 500 000 kronor för 2026 med anledning av regeringens avtalsförslag om att hyra anstaltsplatser utomlands 2026–2031.

Sammantaget föreslår regeringen att 10 722 886 000 kronor anvisas till anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2026.

Länsstyrelserna

Resultatredovisning

I propositionen framgår att regeringen ser över möjligheterna att koncentrera vissa verksamheter till ett färre antal länsstyrelser. Regeringen ser vidare över om länsstyrelsernas uppdrag bör avgränsas och arbetsuppgifter renodlas mellan länsstyrelserna och andra myndigheter.

Regeringen anför att länsstyrelserna under 2024 inom ramen för sitt ansvarsområde fortsatte att samverka med och främja samverkan mellan lokala, regionala och nationella aktörer i syfte att uppnå nationella mål inom

en rad utgiftsområden. Samverkan inom arbetet med beredskap, totalförsvaret och civilt försvar har varit i särskilt fokus under 2024. Länsstyrelserna har vidare samverkat och genomfört gemensamma insatser tillsammans med kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra aktörer i syfte att främja respektive läns utveckling och hållbara tillväxt inom flera områden. Under 2024 har länsstyrelserna också arbetat med att utveckla gemensamma arbetssätt för att effektivisera tillsynsprocessen, göra arbetet mer enhetligt och uppnå samsyn i bedömningarna.

Regeringen bedömer att länsstyrelserna har bidragit till att nationella mål kunnat nås i länen genom att inom sina ansvarsområden ha arbetat sektorsövergripande och utifrån ett statligt helhetsperspektiv samordnat olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Länsstyrelserna har vidare genom samverkan med aktörer i sina respektive län skapat goda förutsättningar för ett utvecklat samarbete i aktuella frågor för att främja länsens utveckling. Myndigheterna har genomfört insatser som främjar tillväxt, bl.a. genom att förenkla tillståndprocesserna. Regeringen bedömer att länsstyrelserna i sitt arbete har tagit hänsyn till regionala förhållanden. När det gäller tillsyn anför regeringen att länsstyrelserna har utmaningar med att nå upp till regeringens förväntningar, främst när det gäller omfattningen. Regeringen ser dock positivt på att länsstyrelserna arbetar med prioriteringar när resurserna inte räcker till för att nå samtliga mål. Även om arbetet med att effektivisera tillsynen har gett resultat anser regeringen att arbetet behöver fortsätta att utvecklas för att öka effektiviteten och enhetligheten.

Politikens inriktning

I propositionen redogör regeringen för politikens inriktning för delområdet. Regeringen anför bl.a. att den avser att fortsätta utveckla styrningen av länsstyrelserna utifrån följande utvecklingsområden:

- Länsstyrelsernas roll på regional nivå ska vara tydlig och möjliggöra att de i sin verksamhet kan främja tillväxt och balansera olika samhällsintressen.
- Länsstyrelserna ska ha en effektiv och förtroendeingivande handläggning.
- Den samlade styrningen och finansieringen av länsstyrelserna ska skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Anslaget

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Anslaget får användas för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser och visst europeiskt samarbete. Anslaget får även användas för utgifter för den svenska offentliga medfinansieringen av tekniskt stöd i vissa av de territoriella programmen samt delfinansiering av förvaltningsorganisationen för Laponiatjuottjudus.

I propositionen framgår att uppgifter enligt förordningen (2022:1345) om nationellt centrum för hedersrelaterat våld och förtryck den 1 januari 2026

överförs från Länsstyrelsen i Östergötlands län till Jämställdhetsmyndigheten. Mot den bakgrunden föreslås anslaget minskas med 19 000 000 kronor för 2026. Anslaget 3:2 *Jämställdhetsmyndigheten* inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet ökas med motsvarande belopp.

För att finansiera vissa av förslagen om tillsyn av kommunalt avfall i promemorian Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024/02249) föreslås anslaget ökas med 11 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Vidare föreslås anslaget ökas med 15 000 000 kronor för 2026 för att länsstyrelserna ska fortsätta bidra till effektiva tillståndprocesser enligt miljöbalken och för att förenkla en snabb grön omställning.

För arbetet med miljö kvalitetsnormer och ett effektivt genomförande av den nationella planen för moderna miljö villkor föreslås anslaget ökas med 11 000 000 kronor för 2026.

Regeringen föreslår också att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för 2026 för arbetet med en översyn av den nationella fysiska planeringen.

För att länsstyrelserna ska bidra till snabbare tillståndprocesser för etablering av ny kärnkraft föreslås anslaget ökas med 10 000 000 kronor för 2026.

Vidare föreslås anslaget ökas med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att utveckla regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck för att de som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck ska få likvärdigt stöd och skydd i hela landet.

För att påskynda prövningen av våtmarksåtgärder föreslås anslaget vidare ökas med 50 000 000 kronor för 2026.

Regeringen förslår också att anslaget ökas med 12 000 000 kronor för 2026 för kostnader med anledning av ett kommande förslag om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65).

För att finansiera nya uppgifter som länsstyrelserna får med anledning av ett kommande förslag om skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv (SOU 2024:84) föreslås anslaget ökas med 28 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 4 418 384 000 kronor anvisas till anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2026.

Demokratipolitik och mänskliga rättigheter

Politikens inriktning

I propositionen redogör regeringen för politikens inriktning för såväl demokratipolitiken som politiken för mänskliga rättigheter. Regeringen framhåller att ett högt valdeltagande är av stor betydelse för det demokratiska systemets legitimitet och den politiska jämställdheten. Regeringen avser därför att genomföra valdeltagandeinsatser för att främja valdeltagandet i de allmänna valen 2026. Regeringen avser dessutom att ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att utföra en studie om valdeltagandets utveckling bland olika väljargrupper. Regeringen anser också att det är angeläget att fler

får ta del av hågkomstresorna och att statens stöd på området präglas av långsiktighet. Regeringen föreslår därför att den pågående satsningen förstärks och att medlen för ändamålet permanentas.

Regeringen anför vidare att arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter är ständigt pågående och ska genomsyra olika politikområden. Det långsiktiga och strukturerade arbetet med strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29) ska bidra till att uppfylla målet på delområdet mänskliga rättigheter. Institutet för mänskliga rättigheter har rekommenderat regeringen att följa upp och utvärdera strategin, och regeringen anför att den har gett Statskontoret i uppdrag att göra detta. Regeringen framhåller vidare vikten av att det samordnade och systematiska arbetet för mänskliga rättigheter fortsätter såväl inom den offentliga sektorn som inom näringslivet.

Anslagen m.m.

Allmänna val och demokrati

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* får användas för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin samt åtgärder för främjande av de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Anslaget får användas för administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 674 000 000 kronor för 2026 för kostnader för att genomföra allmänna val 2026. Av dessa medel avser 77 000 000 kronor länsstyrelsens kostnader och 330 000 000 kronor kommunernas kostnader.

Anslaget föreslås vidare ökas med 2 000 000 kronor för 2026 för att stärka förutsättningarna för hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser.

För att genomföra valdeltagarinsatser i syfte att stimulera ett högt och mer jämlikt valdeltagande föreslås anslaget också ökas med 25 000 000 kronor för 2026.

I propositionen anför regeringen att tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 22 300 000 kronor för 2026.

Regeringen föreslår att 921 940 000 kronor anvisas till anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2026.

Justitiekanslern

Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* får användas för Justitiekanslerns förvaltningsutgifter.

För uppdraget att bevaka statens rätt med anledning av en underrättelse om tvist i enlighet med Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina (12021/00036) föreslås anslaget ökas med 23 000 000 kronor för 2026.

Regeringen föreslår vidare att anslaget ökas med 2 500 000 kronor fr.o.m. 2026 för att stärka myndighetens förmåga att hantera den fortsatt ökade mängden rättegångar och komplicerade rättegångar där Justitiekanslern företräder staten.

Anslaget föreslås också ökas med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för kostnader med anledning av kommande lagförslag om utvidgade möjligheter till jämkning av frihetsberövandeersättning.

Regeringen förslår att 101 298 000 kronor anvisas till anslaget 6:2 *Justiekanslern* för 2026.

Integritetsskyddsmyndigheten

Anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* får användas för Integritetsskyddsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Anslaget föreslås ökas med 3 000 000 kronor för 2026 för att myndigheten ska fortsätta utveckla sin regulatoriska sandlåda för AI.

Regeringen förslår att 226 336 000 kronor anvisas till anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* för 2026.

Valmyndigheten

Anslaget 6:4 *Valmyndigheten* får användas för utgifter för Valmyndighetens verksamhet.

Regeringen förslår att 173 740 000 kronor anvisas till anslaget 6:4 *Valmyndigheten* för 2026.

Stöd till politiska partier

Anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* får användas för utgifter för stöd till politiska partier. Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd till politiskt parti som deltagit i val till riksdagen dels som ett partistöd, dels som ett kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som ett mandatbidrag.

Regeringen förslår att 169 200 000 kronor anvisas till anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* för 2026.

När Riksdagsförvaltningen beslutar om bidrag till politiska partier medför det utgifter året efter budgetåret. Regeringen förslår därför att den bemyndigas att under 2026 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 169 200 000 kronor 2027.

Institutet för mänskliga rättigheter

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* får användas för Institutet för mänskliga rättigheters förvaltningsutgifter.

Regeringen förslår att 54 840 000 kronor anvisas till anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* för 2026.

Nationella minoriteter

Politikens inriktning

I propositionen redogör regeringen för politikens inriktning för delområdet nationella minoriteter. Regeringen anför att arbetet med att nå målet på politikområdet behöver fortgå. Det visar inte minst Riksrevisionens

granskning av statens insatser för att hålla minoritetspolitiken levande. Regeringen framhåller att insatserna för att främja och bevara de nationella minoritetsspråken och minoriteternas kultur är viktiga. Vidare anför regeringen att det huvudsakliga syftet med att flytta verksamheten inom minoritetspolitiken till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är att stärka efterlevnaden av de nationella minoriteternas rättigheter. Regeringen har bedömt att MUCF har goda förutsättningar att ta över detta ansvar.

Regeringen avser vidare att tillsätta en nationell samordnare för den nationella strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. Regeringens arbetsgrupp Samling för judiskt liv kommer också att fortsätta samverka och föra dialog om förebyggande åtgärder och insatser som stärker förutsättningarna för judiskt liv och förebygger och motverkar antisemitism. Vidare anför regeringen att den är mån om att försoningsprocessen med tornedalningar, kväner och lantalaiset fortsätter i nära dialog med minoriteten. Regeringen arbetar även vidare för att förverkliga strategin för romsk inkludering och bedömer att områdena arbetsmarknad, utbildning och jämställdhet bör prioriteras. Under 2025 förnyades förordnandet av Regeringskansliets romska referensgrupp. Gruppen ska bidra till att romer får möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i genomförandet av strategin. Referensgruppen fungerar också som dialogpart genom att bl.a. stötta och identifiera behov hos den romska minoriteten och ge förslag på insatser.

Anslaget

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* får användas för utgifter för de nationella minoriteterna enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen), språklagen (2009:600) samt Sveriges internationella åtaganden inom området. Anslaget får även användas för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors och Sametingets utgifter för det nationella samordningsansvaret för minoritetspolitiken samt för uppföljning enligt minoritetslagen. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och regioner inom förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska samt för utgifter för statsbidrag för verksamhet som främjar regeringens minoritetspolitik. Anslaget får vidare användas för utgifter för utvecklingsarbete och samordning för att främja den nationella minoriteten romers rättigheter och livsvillkor. Anslaget får även användas för utgifter inom utbildnings- och arbetsmarknadsåtgärder för den nationella minoriteten romer samt för statsbidrag för att främja romsk inkludering. Anslaget får även användas för utgifter för samordning och uppföljning av strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism.

Regeringen anför att tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2026 till följd av en fortsatt försoningsprocess med tornedalningar.

Regeringen förslår att 159 271 000 kronor anvisas till anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2026.

Medier

Resultatredovisning (utgiftsområde 17)

Målen för medieområdet är att stödja yttrandefrihet, mångfald och mediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Som tidigare framgått redovisar regeringen resultatet för målen för medieområdet samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier och trossamfund och fritid. Här redovisas bl.a. resultat om spridningen av mediestöd över landet fördelat på antalet nyhetsmedier eller insatser, vilket har bäring på anslaget 8:1 *Mediestöd* samt Mediemyndighetens arbete som har bäring på anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* inom utgiftsområde 1.

Syftet med mediestödet är att stärka demokratin genom att främja allmänhetens tillgång till oberoende nyhetsförmedling av hög kvalitet. Under 2024 betalades sammanlagt ca 875 miljoner kronor ut i stöd, vilket är en minskning jämfört med föregående år (995 miljoner kronor). Minskningen uppges i huvudsak bero på övergången till det nya mediestödssystemet. Av de 166 beviljade stöden avsåg ca 20 stöd till gratis tryckta tidningar, 13 till gratis webbmedier, 114 till prenumererade tryckta tidningar och 19 till prenumererade webbmedier.

Mediestödet rymmer olika stödformer. Av de 140 beviljade allmänna redaktionsstöden avsåg den stora merparten (132) stöd till lokal eller regional nyhetsförmedling. Stöd fördelades till alla sökande som uppfyllde kriterierna. Utökat redaktionsstöd lämnas för insatser för journalistisk bevakning av områden med svag bevakning och insatser på något eller några av de nationella minoritetsspråken. Under 2024 betalades 167,3 miljoner kronor ut i stöd för totalt 290 insatser. Stöd fördelades till alla sökande som uppfyllde kriterierna och för insatser i 19 av landets 21 län. Distributionsstöd syftar till att främja distributionssamverkan mellan tidningar och stimulera så stor spridning som möjligt. Stödet ges till tidningar som samdistribueras, dvs. där flera tidningsföretag deltar i distributionen. Under 2024 betalades 42,4 miljoner kronor ut i stöd till 102 dagstidningstitlar, vilket kan jämföras med 52,5 miljoner kronor till 121 dagstidningstitlar föregående år. Regeringen redovisar även utfallet när det gäller det övergångsstöd som ges under perioden 2024–2028 i syfte att säkra en ordnad övergång till det nya mediestödssystemet.

Regeringens samlade bedömning är att de olika insatser som gjorts inom medieområdet bidrar till att uppfylla målen för mediepolitiken. I fråga om mediestödet bedömer regeringen att det nya regelverket för mediestöd har bidragit till att uppfylla målen genom att främja tillgången till oberoende lokal och regional nyhetsförmedling och bidra till en mångfald av allmänna nyhetsmedier. De snabba förändringarna i medielandskapet till följd av bl.a. teknikutveckling och strukturell omvandling medför samtidigt enligt regeringen att fortsatt arbete behövs inom området för att i än högre grad bidra till måluppfyllelsen. Den tidigare trenden under 2000-talet med allt fler områden som saknar lokal journalistik vände runt 2020. Under 2024 minskade

antalet sådana områden återigen något, men inte till sådan grad att det enligt regeringens bedömning utgör ett trendskifte. Enligt regeringen har bl.a. stödet för lokal journalistik haft betydelse för utvecklingen.

Av regeringens resultatredovisning framgår vidare att regeringen anser att Mediemyndighetens arbete för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda barn mot skadlig mediepåverkan genomförts på ett sätt som bidrar till att uppfylla det riksdagsbundna målet. Regeringen framhåller vidare att arbetet med Medie- och informationskunnighet (MIK) och att höja kunskapen om hur AI påverkar informationsflödet är en viktig del i att stärka befolkningens kunskap om och motståndskraft mot bl.a. desinformation och bidrar tillsammans med andra insatser till regeringens arbete för en robust demokrati.

Politikens inriktning (utgiftsområde 17)

Regeringen redovisar även politikens inriktning för avsnittet Medier samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Där anför regeringen bl.a. att medielandskapets snabba förändring och ny reglering på EU-nivå medför förändringar i Mediemyndighetens verksamhet. Antalet anmälningar till granskningsnämnden för radio och tv vid Mediemyndigheten och nämndens granskning förväntas öka. Regeringen framhåller att en ändamålsenlig granskning av public service är viktig för att upprätthålla allmänhetens höga förtroende för verksamheten. Vidare medför nya EU-rättsakter som t.ex. mediefrihetsförordningen och förordningen om politisk reklam nya analys- och tillsynsuppgifter för Mediemyndigheten, liksom krav att upprätta och sköta nya databaser, samt ökat samarbete med andra europeiska myndigheter och EU-kommissionen. Regeringen konstaterar att informations- och medielandskapet blivit alltmer komplext i en tid av snabb teknikutveckling, bl.a. inom AI och framhåller vikten av att säkerställa en robust förmåga hos befolkningen att förstå och värdera information.

Anslagen m.m.

Mediestöd

Anslaget 8:1 *Mediestöd* får användas för utgifter för statsbidrag till mediestöd.

I propositionen anför regeringen att beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 14 000 000 kronor för 2026 för att tidsbegränsade satsningar löper ut.

Regeringen föreslår att 977 119 000 kronor anvisas till anslaget 8:1 *Mediestöd* för 2026.

Vidare föreslår regeringen att den bemyndigas att under 2026 för anslaget 8:1 *Mediestöd* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 027 119 000 kronor. Med ett sådant beställningsbemyndigande kan Mediestödsnämnden besluta om mediestöd före årsskiftet och därmed ge stödmottagarna bättre planeringsförutsättningar.

Mediemyndigheten

Anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* får användas för Mediemyndighetens förvaltningsutgifter samt för utgifter för avveckling av Statens medieråd.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 2 000 000 kronor årligen för 2026–2028 för att Mediemyndigheten ska fortsätta arbeta med en nationell satsning för stärkt medie- och informationskunnighet i en tid av AI och desinformation.

Anslaget föreslås vidare ökas med 9 000 000 kronor för 2026 för nya och utökade uppgifter såsom tillsyn, bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden, en databas över medieäggande m.m. till följd av tvingande EU-rättslig reglering och kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning och EU:s förordning om politisk reklam.

Regeringen anför vidare att tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 3 000 000 kronor för 2026 för att tidsbegränsade satsningar löper ut.

Regeringen föreslår att 97 861 000 kronor anvisas till anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* för 2026.

Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet

Resultatredovisning

Delområdet omfattar myndigheten Svenska institutet för europapolitiska studiers (Sieps) verksamhet och informations- och kommunikationsinsatser som gäller samarbetet inom EU.

Sieps ska bl.a. utarbeta forskningsbaserade analyser och annat underlag i frågor om utvecklingen av EU och Sveriges Europapolitik samt göra dessa tillgängliga för regeringen och övriga aktörer i den politiska beslutsprocessen i Sverige. Sieps ska även bidra till en allsidig belysning av aktuella Europapolitiska frågor och delta i internationella forskningsutbyten. Myndigheten ska tillhandahålla utbildningar i ämnen som rör EU, som ett led i kompetensförsörjningen inom offentlig verksamhet. I propositionen framgår bl.a. att Sieps under 2024 gav ut 42 publikationer, arrangerade 24 öppna seminarier och webbseminarier och publicerade 23 poddavsnitt. Under 2024 deltog 465 personer i 24 utbildningstillfällen inom EU-relaterad kompetensförsörjning.

I fråga om EU-information fortsatte Universitets- och högskolerådet (UHR) under 2024 sitt uppdrag att genomföra fortbildningen Skolambassadörer för EU. Vidare inrättade regeringen under 2024 en ny form av samråd, s.k. EU-arbetsgrupper, för att samla in kunskap och insikter från centrala aktörer som näringsliv och arbetsmarknadens parter om nya lagförslag. UHR genomförde också olika insatser för att öka rekryteringen av svenskar till EU:s institutioner, bl.a. ordnade myndigheten 47 informationsträffar om karriärmöjligheter i EU:s institutioner för anställda vid Regeringskansliet, myndigheter och lärosäten. Insatserna bidrog bl.a. till att antalet sökande till fasta tjänster inom EU:s institutioner ökade.

Regeringen bedömer att Sieps verksamhet håller hög kvalitet och att det internationella forskningsutbyte som myndigheten deltar i är av stor vikt. Vidare anser regeringen att Sieps bidrar till den EU-relaterade kompetensförsörjningen inom offentlig verksamhet. Regeringen bedömer vidare att de genomförda åtgärderna för ökad delaktighet i EU-relaterade frågor har bidragit till ökad kunskap om EU bland skolelever och civilsamhället. Regeringen konstaterar att Sverige fortfarande är underrepresenterat när det gäller anställda i EU:s institutioner, byråer och organ.

Politikens inriktning

I propositionen redogör regeringen för politikens inriktning för delområdet. Regeringen framhåller att det europeiska samarbetet är viktigare än någonsin. För att Sverige ska kunna agera effektivt och påverka utvecklingen mot ett handlingskraftigt EU finns enligt regeringen även fortsatt behov av att tidigt identifiera och analysera frågor som är centrala för denna utveckling. Regeringen framhåller att Sieps har en viktig roll i detta arbete. Vidare anför regeringen att det även är av stor vikt att EU:s institutioner har en representativ personalstyrka som speglar den breda bas av kunskap, kompetens och erfarenhet som finns i hela unionen. Insatserna för att öka antalet svenska medborgare i EU:s institutioner behöver enligt regeringen intensifieras. Regeringen kommer också att prioritera utbildningen Skolambassadör för EU samt arbetet med samråd och EU-arbetsgrupper för att skaffa sig kunskap och främja en välgrundad svensk ståndpunkt i EU:s beslutsprocesser

Anslaget

Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* får användas för förvaltningsutgifter för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Anslaget får också användas för utbildnings- och kommunikationsinsatser på EU-området samt för att medfinansiera medel från EU. Vidare får anslaget användas för att främja rekrytering av svenska medborgare till tjänster inom EU:s institutioner, byråer och organ.

Anslaget föreslås ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att stärka den svenska närvaron i EU:s institutioner.

Regeringen föreslår att 36 371 000 kronor anvisas till anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2026.

Motionerna

Inledning

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet har var för sig presenterat alternativa anslagsförslag för 2026. Förslagen innebär såväl andra anslagsnivåer som förslag till nya anslag. I det följande sammanfattas partiernas förslag i förhållande till regeringens förslag inom utgiftsområde 1.

En sammanställning som visar hur motionsförslagen avviker från förslagen i propositionen finns i bilaga 3.

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2025/26:3721 av Jennie Nilsson m.fl. (S) föreslås att totalt 21 165 324 000 kronor anvisas för utgiftsområde 1, dvs. 449 000 000 kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Socialdemokraterna föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2026.

Motionärerna föreslår att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 600 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anförs att regeringen inte kunnat motivera den stora ökning av anslaget som den har föreslagit på ett trovärdigt sätt. Motionärerna föreslår också ett tillkännagivande till regeringen om en rimligare anslagsökning (yrkande 9).

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med sammanlagt 40 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av dessa medel bör 30 000 000 kronor anvisas för säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom det civila samhället och 10 000 000 kronor till hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Motionärerna anför att många civilsamhällsorganisationer upplever en ökad hotbild mot verksamheten, lokaler och företrädare. Inte minst religiösa samfund är utsatta för hot och våld, och enligt motionärerna finns det uppgifter om att församlingar lägger så mycket som 25 procent av sin budget på säkerhetsåtgärder. Omvärldshändelser och pågående konflikter har också påverkat säkerheten för religiösa grupper i Sverige. Vidare anför motionärerna att de hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser som genomförs för att öka kunskapen om antisemitism och rasism ur ett historiskt och samtida perspektiv bland svenska ungdomar och lärare är ett viktigt inslag i kampen mot antisemitism och att behovet är större än på länge. Motionärerna föreslår också tillkännagivanden till regeringen om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället (yrkande 28) och om hågkomstresor (yrkande 23) med samma innebörd. Ett tillkännagivande om hågkomstresor föreslås även i motion 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 27.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör enligt kommittémotion 2025/26:3721 (S) öka med 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att nå den anslagsnivå som var avsedd för 2026 när institutet inrättades.

I samma motion föreslås också att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med 41 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag, varav 31 000 000 kronor för att stärka verksamheten i språkcentrumen för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska och 10 000 000 kronor för att öka grundanslaget. Motionärerna anför att de nationella minoritetsspråken och kulturen måste bevaras, utvecklas och föras över till framtida generationer. De har länge varit en viktig del av Sveriges kulturella och språkliga mångfald. De språkcentrum som stöds av staten har enligt motionärerna visat sig vara centrala aktörer i att bevara och utveckla dessa minoriteters språk och kulturarv. Genom att ge språkcentrumen möjlighet att arbeta långsiktigt och stabilt kan man säkerställa att deras värdefulla arbete kan fortsätta. Motionärerna anser också att minoritetspolitiken länge har fått

stå tillbaka och blivit utan ökad resurstilldelning, och de ser därför ett behov av stärkta resurser. I motionen föreslås även ett tillkännagivande till regeringen om att säkra och permanenta satsningen på språkcentrum (yrkande 21) och ett tillkännagivande om det som anförs om anslaget till minoritetspolitiken (yrkande 20). Även i motion 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om en fortsatt satsning på språkcentrum.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna motsätter sig den minskning av anslaget som regeringen föreslår. I motionen föreslås även ett tillkännagivande till regeringen om mediestödets storlek och att det även ska tillfalla nischtidningar (yrkande 18).

Vänsterpartiet

I partimotion 2025/26:3158 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att totalt 21 763 224 000 kronor anvisas för utgiftsområde 1, dvs. 148 900 000 kronor mer än vad regeringen har föreslagit.

Vänsterpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2026.

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas enligt motionärernas förslag med 28 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att även hovet bör spara när hela samhället befinner sig i en lågkonjunktur.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minskas med 120 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag. Enligt motionärerna bör riksdagsledamöternas arvoden sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan folkvalda och det folk som de representerar. Arvodena bör uppgå till ett prisbasbelopp per månad, och alla extra arvodesersättningar som är direkt knutna till riksdagsarbetet bör avskaffas.

Anslaget 3:1 *Sametinget* bör enligt motionärerna ökas med sammanlagt 68 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att de samiska språken är hotade och att det finns behov av olika språkstödjande, stärkande, rådgivande och informationshöjande insatser. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser att arbeta med språkfrågorna. Vidare bör enligt motionärerna anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att ge samiska studenter möjlighet att få stipendier för språkstudier i samiska. Anslaget bör också öka med 1 000 000 kronor för att ge Sametingets etiska råd mer resurser till deras arbete med repatriering av samiska kvarlevor och föremål. Vidare föreslår motionärerna att anslaget ökas med 30 000 000 kronor för att inrätta en nationalscen för Sápmi. Slutligen bör anslaget enligt motionärerna ökas med 2 000 000 kronor för omvalet till Sametinget.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* föreslås minskas med 650 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att anslaget ökat omotiverat mycket.

Motionärerna föreslår att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* sammanlagt ökas med 125 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör enligt motionärerna ökas med 100 000 000 kronor för ökade resurser till djurskyddskontroller. Vidare bör anslaget ökas med 25 000 000 kronor för att stärka strandskyddstillsynen.

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör enligt motionärerna ökas med sammanlagt 175 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att rättigheterna för de nationella minoriteterna måste utvecklas och vill se en förstärkning av anslaget med 90 000 000 kronor. Vidare föreslås en ökning av anslaget med 20 000 000 kronor för en satsning på att fördjupa arbetet med åtgärder för de nationella minoriteterna, 10 000 000 kronor för språkcentrum för minoritetsspråken och 5 000 000 kronor för resursbiblioteken för de nationella minoritetsspråken. Enligt motionärerna bör anslaget även ökas med 60 000 000 kronor för genomförandet av den nationella strategin för att stärka judiskt liv i Sverige. Slutligen föreslås att 9 500 000 kronor överförs till ett nytt anslag för åtgärder för den nationella minoriteten romer (se vidare nedan). Förslaget innebär att anslaget minskar med 9 500 000 kronor.

Motionärerna anser också att anslaget 8:1 *Mediestöd* bör ökas med sammanlagt 526 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anfördes att en större satsning behöver göras när det gäller mediestödet, i synnerhet för att öka mångfalden av medier. Mot den bakgrunden bör anslaget öka med 500 000 000 kronor. Av dessa föreslås 5 000 000 kronor användas för ett centrum för undersökande journalistik. Vidare föreslås att anslaget tillförs 26 000 000 miljoner kronor för att möjliggöra att tryckta nyhetstidningar kan fortsätta att spridas i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning.

Som tidigare nämnts föreslår motionärerna att det ska införas ett nytt anslag för åtgärder för den nationella minoriteten romer som motsvarar det anslag som tidigare fanns inom utgiftsområdet men som 2025 slogs samman med anslaget 7:1. Motionärerna föreslår att sammantaget 50 000 000 kronor anvisas till det nya anslaget. Utöver att anslaget enligt förslaget tillförs 9 500 000 kronor från anslaget 7:1 föreslår motionärerna att det nya anslaget tillförs 10 500 000 kronor för att kompensera för regeringens tidigare sänkning, 20 000 000 kronor som en satsning för att återupprätta politiken för romer och 10 000 000 kronor för att inrätta en myndighet för romska frågor.

Slutligen föreslår motionärerna att 3 000 000 kronor förs till ett nytt anslag för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Centerpartiet

I kommittémotion 2025/26:3604 av Malin Björk m.fl. (C) anvisas totalt 20 325 724 000 kronor till utgiftsområdet, dvs. 1 288 600 000 kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Centerpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2026.

Motionärerna föreslår att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammanlagt minskas med 1 201 400 000 kronor. Motionärerna avvisar regeringens förslag om en ytterligare utökning av anslaget för att fullfölja reformagendan, vilket minskar anslaget med 300 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna medger att det behövs ökade resurser med anledning av det nya säkerhetsläget, men inte så stora tillskott till Regeringskansliet som regeringen föreslår, och anslaget föreslås därför minskas med 350 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vidare anför motionärerna att anslaget genom en effektivare kontorsanvändning kan minskas med 500 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* föreslås minskas med sammanlagt 75 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna bör anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att tillföra resurser för myggbekämpning. Anslaget bör samtidigt minskas med 10 000 000 som en följd av att motionärerna avvisar regeringens satsning på miljötillstånd för ny kärnkraft och med 50 000 000 kronor genom en satsning på effektivare kontorsanvändning.

Motionärerna föreslår att anslaget 6:2 *Justitiekanslern* sammanlagt ökas med 2 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget föreslås ökas med 3 000 000 kronor för en satsning på skadestånd vid röjd skyddad identitet.

Härutöver föreslår även motionärerna till följd av ett större produktivitetsavdrag att den pris- och löneomräkning som görs för myndigheternas förvaltningsanslag och investeringsanslag sänks med 25 procent. Detta påverkar nivåerna på såväl de anslag som nämnts ovan som flera andra anslag.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2025/26:3516 av Jan Riise m.fl. (MP) anvisas totalt 21 607 324 000 kronor till utgiftsområdet, dvs. 7 000 000 kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Miljöpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2026.

Motionärerna föreslår att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att stärka Sametingets verksamhet. I motionen anför att Statskontorets uppföljning visat att Sametinget inte hinner med sina uppgifter, vilket delvis förklaras av en otillräcklig finansiering. Ytterligare åtaganden enligt konsultationsordningen innebär också en ökad belastning på Sametinget. Det ökade anslaget ska även användas till en förstudie och projektering för en samisk parlamentsbyggnad.

Motionärerna föreslår också att 2 500 000 kronor av dessa medel ska användas för att bekosta inrättandet av en samordnande funktion för att hantera processerna med repatriering av ceremoniella och traditionella föremål samt för själva repatrieringsprocesserna.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* föreslås minskas med 400 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 114 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna bör anslaget ökas med 6 000 000 kronor för ett demokrati-främjande uppdrag för länsstyrelserna. Vidare anför motionärerna att handlingsplanen för det fria ordets försvar bör uppdateras och att anslaget därför bör ökas med 3 000 000 kronor. Dessutom föreslår motionärerna att anslaget ökas med 95 000 000 kronor för att säkra länsstyrelsernas arbete med att begränsa samhällets sårbarhet till följd av klimatförändringarna. Anslaget bör även ökas med 20 000 000 kronor för att stärka länsstyrelsernas arbete med energiplanering och klimatomställning där de bl.a. samordnar och ger stöd till näringslivet. Slutligen avvisas regeringens förslag om att öka anslaget för att påskynda länsstyrelsernas arbete med tillståndprocesser för etablering av ny kärnkraft, anslaget föreslås således minska med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* föreslås öka med 8 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att inrätta en nationell demokrati-funktion.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* ökas med 23 000 000 kronor för att ytterligare stärka arbetet med att främja, skydda och övervaka efterlevnaden av mänskliga rättigheter i Sverige.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med sammanlagt 138 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att anslaget bör ökas med 100 000 000 kronor som en permanent förstärkning, varav en del av den förstärkningen ska användas för att återställa stödet till de organisationer som företräder nationella minoriteter, språkcentrum för minoritetsspråken och Sámi Giellagáldu. Därutöver förslås att anslaget ska tillföras 13 000 000 kronor för att återställa stödet till kommuner och regioner i förvaltnings-områden. Motionärerna föreslår även att anslaget tillförs 15 000 000 kronor för arbetet med att stärka judiskt liv i Sverige. Motionärerna framhåller att det är viktigt att strategin för judiskt liv ges långsiktiga och tillräckliga resurser för att kunna genomföras. Slutligen föreslås att anslaget ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att följa upp uppdraget med brobyggare som genomfördes inom ramen för strategin för romsk inkludering.

Anslaget 8:1 *Mediestöd* föreslås ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende och granskande journalistik samt motverka att det finns områden med svag journalistisk bevakning.

Motionärerna föreslår slutligen att anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* sammanlagt ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att ta fram en nationell strategi för stärkt motståndskraft mot desinformation och propaganda och därigenom stärka medie- och informationskunnigheten.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet har yttrat sig om de delar som rör utrikesförvaltningen i fråga om anslaget 1:4 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 och i följdmotionerna (yttr. 2025/26:UU1y). Yttrandet finns i bilaga 5.

Utrikesutskottet anför att Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitiken, utvecklingssamarbetet och internationellt samarbete i övrigt med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Vidare anför utrikesutskottet att det är regeringen som beslutar om Regeringskansliets, inklusive utrikesförvaltningens, organisation och resursfördelning inom ramen för det anslag som riksdagen har fattat beslut om. Detta anslag avser hela Regeringskansliet utan att specificera utrikesförvaltningens del. Utrikesutskottet konstaterar att utrikesförvaltningen resursmässigt minskat något de senaste tjugo åren i förhållande till Regeringskansliet som helhet. Samtidigt har utrikesrepresentationens storlek ökat något räknat i antal utlandsmyndigheter och den samlade bemanningen av dessa. Det övervägande intrycket är dock att utlandsrepresentationens struktur präglas av stabilitet.

När det gäller anslagsförslaget i budgetpropositionen har utrikesutskottet inga invändningar mot regeringens förslag till medelstillsdelning för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Utrikesutskottet anser att förslagen till anslagsökningar är befogade och angelägna; exempelvis föreslås anslagsökningar för att finansiera lantbruksråd vid vissa utlandsmyndigheter och för kostnader som är kopplade till regeringens avtalsförslag om att hyra anstaltsplatser utomlands. I motionsförslag avvisas bl.a. tidigare förstärkningar för säkerhetsinsatser. Utrikesutskottet anser dock att dessa är motiverade även i fortsättningen, bl.a. mot bakgrund av omvärldsutvecklingen och säkerhetsläget. Konstitutionsutskottet bör därför enligt utrikesutskottet tillstyrka propositionen och avstyrka motionerna i den del de gäller det berörda anslaget.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets ställningstagande

I detta ställningstagande behandlar konstitutionsutskottet samtliga förslag som tas upp i förslagspunkten Statens budget inom utgiftsområde 1.

Utskottet har tidigare i höst tagit ställning till utgiftsramen för utgiftsområde 1 för 2026, dvs. det belopp som utgiftsområdets anslag högst får

uppgå till. I ett yttrande till finansutskottet den 6 november 2025 föreslog utskottet att finansutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag om utgiftsram och avstyrka de alternativa förslag som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet lagt fram i fyra partimotioner (yttr. 2025/26:KU1y).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2026 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse till 21 614 324 000 kronor (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65).

Som framgått av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger konstitutionsutskottets behandling av anslagsfördelningen för 2026 på förutsättningen att den ram som riksdagen fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom ett enda beslut.

Utskottet noterar det utrikesutskottet anför i fråga om Sveriges behov av en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen och delar denna uppfattning. Utskottet noterar även det utrikesutskottet anför om budgetförslaget i fråga om utrikesförvaltningen och konstaterar att utrikesutskottet inte har några invändningar mot regeringens förslag till medelstillsdelning för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Utskottet bedömer att förslagen till anslag i propositionen är väl avvägda. Utskottet ställer sig bakom regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag till anslag för 2026. Detta innebär att utskottet avstyrker de alternativa budgetförslag och de yrkanden om tillkännagivanden som förts fram i motionerna.

Utskottet ställer sig också bakom regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och riksdagsstyrelsens förslag till godkännande av en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Ändring i budgetlagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i budgetlagen. Förslagen innebär bl.a. att uttrycket överskottsmål tas bort ur lagen. Vidare införs bestämmelser om att regeringen i budgetpropositionen ska jämföra prognoser över den makroekonomiska utvecklingen och budgetprognoser med Europeiska kommissionens senaste prognoser och förklara väsentliga skillnader mellan prognoserna. Regeringen ska också säkerställa att en utvärdering av de prognoser som redovisas i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen genomförs regelbundet av ett oberoende organ.

Propositionen

Bakgrund

Det finanspolitiska ramverket har sitt ursprung i den djupa ekonomiska kris som Sverige genomgick i början av 1990-talet. Under krisen ökade den offentliga skulden snabbt, vilket tvingade fram en drastisk omläggning av finanspolitiken. Statens budgetprocess ändrades för att stärka budgetdisciplinen, och ett överskottsmål för den offentliga sektorns finansiella sparande infördes. För att vända utvecklingen och uppnå överskottsmålet infördes ett utgiftstak för statens och pensionssystemets utgifter. En del av det finanspolitiska ramverkets mål och principer regleras i lag, medan andra följer av praxis. Enligt denna praxis bör nivån på målet för det offentliga finansiella sparandet ses över i slutet av varannan mandatperiod (skr. 2017/18:207 s. 16). Syftet är att säkerställa att en bred majoritet i riksdagen stöder de förändringar som görs av ramverket. En bred politisk förankring av det finanspolitiska ramverket anses bidra till att minska osäkerheten om den framtida utformningen av finanspolitiken. Det finanspolitiska ramverket påverkas även av de krav som EU ställer på medlemsstaternas budgetramverk. Det nu aktuella ändringsdirektivet, (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk, ställer flera nya krav på dessa ramverk, och medlemsstaterna ska senast den 31 december 2025 genomföra de ändringar som är nödvändiga för att följa direktivet.

I 2025 års ekonomiska vårproposition (prop. 2024/25:100) redovisade regeringen bl.a. sin bedömning att målet för det offentliga finansiella sparandet bör vara ett sparande i balans över en konjunkturcykel. Detta balansmål bör gälla fr.o.m. 2027 och tills vidare. Vidare framgår att regeringen avsåg att lämna förslag till en ny nivå för målet för det offentliga finansiella sparandet i budgetpropositionen för 2026. Regeringen avsåg att under 2025 återkomma till riksdagen med förslag om ändringar i budgetlagen samt med skrivelsen Ramverket för finanspolitiken. Vid behandlingen av 2025 års ekonomiska

vårproposition välkomnade finansutskottet regeringens bedömningar (bet. 2024/25:FiU20).

Förslaget

Regeringen föreslår att benämningen offentlig sektor ska ersättas med benämningen offentlig förvaltning i budgetlagen (2011:213). Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (nationalräkenskapsförordningen) inrättades det reviderade europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS2010). I samband med att Statistiska centralbyrån 2014 anpassade redovisningen i nationalräkenskaperna till ENS2010 ändrades benämningen offentlig sektor till offentlig förvaltning. Av ändringsdirektivet framgår att definitionen av den offentliga förvaltningens delsektorer i bilaga A till nationalräkenskapsförordningen ska gälla (artikel 2). I budgetlagen används emellertid fortfarande benämningen offentlig sektor. För att anpassa budgetlagen till terminologin i ENS2010 bör benämningen offentlig sektor ersättas med benämningen offentlig förvaltning.

Regeringen föreslår vidare att uttrycket överskottsmål tas bort ur lagen. Regeringen anför att uttrycket överskottsmål är en benämning och saknar normativ innebörd. Uttrycket överskottsmål utesluter enligt regeringen inte att målet sätts på en nivå som innebär att de offentliga finanserna ska vara i balans eller t.o.m. visa ett underskott. Vilken nivå målet ska ha regleras inte i budgetlagen, utan bestäms inom ramen för det politiska systemet. Regeringen anför att det dock kan framstå som missvisande att använda uttrycket överskottsmål för ett mål som exempelvis innebär att finanserna ska vara i balans. Bestämmelsen bör därför ändras på så sätt att uttrycket överskottsmål tas bort. Ändringen ligger i linje med regeringens förslag att ersätta överskottsmålet med ett balansmål.

Regeringen föreslår vidare att regeringen i budgetpropositionen ska jämföra prognoser över den makroekonomiska utvecklingen och budgetprognoser med Europeiska kommissionens senaste prognoser och förklara väsentliga skillnader mellan prognoserna. Vidare ska regeringen säkerställa att en utvärdering av de prognoser som redovisas i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen genomförs regelbundet av ett oberoende organ. Förslagen följer av krav i ändringsdirektivet. Regeringen anför att kravet på jämförelse av prognoser redan uppfylls i dag eftersom regeringen i budgetpropositionen jämför sina budgetprognoser med kommissionens prognoser. Med budgetprognoser avses prognoser för de offentliga finanserna enligt det europeiska nationalräkenskapssystemet. Att en sådan jämförelse ska göras är dock inte reglerat i budgetlagen. Jämförelsen innehåller inte heller någon förklaring av skillnader mellan prognoserna. Det bör således i budgetlagen införas en sådan skyldighet. Vidare anför regeringen att Finanspolitiska rådet enligt 7 § förordningen med

instruktion för Finanspolitiska rådet redan genomför en oberoende utvärdering. Av 9 kap. 5 § budgetlagen framgår att regeringen regelbundet ska redovisa en utvärdering av prognoserna. För att uppfylla ändringsdirektivets krav bör dock bestämmelsen i budgetlagen ändras så att det framgår att regeringen har en skyldighet att säkerställa att en utvärdering av ovan nämnda prognoser genomförs regelbundet av ett oberoende organ.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 31 december 2025.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i 2025 års vårproposition redovisade sin bedömning bl.a. i fråga om målet för det offentliga finansiella sparandet och att den avsåg att under 2025 återkomma till riksdagen med förslag om ändring i budgetlagen. Utskottet noterar vidare att finansutskottet då välkomnade regeringens bedömningar.

Utskottet ställer sig bakom de överväganden som redovisas i propositionen och anser att riksdagen bör anta regeringens lagförslag.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

Riksdagsförvaltningens uppdrag

I redogörelse 2024/25:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024 lämnas en redovisning av Riksdagsförvaltningens verksamhet under 2024.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och ledamöterna får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningsuppgifter. Riksdagsförvaltningens uppdrag är att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete

- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Dessa övergripande uppdrag motsvaras av fem uppdragsområden, A–E, som verksamheten bedrivs utifrån. Bedömningarna som presenteras i redogörelsen baseras på det löpande arbetet och på resultat av det utvecklingsarbete som bedrivits under året.

Bedömning och analys av resultat

När det gäller uppdragsområde A Kammare och utskott anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt ett fullgott stöd till riksdagen i dess uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Riksdagsförvaltningens stöd till arbetet i kammaren, utskotten och EU-nämnden bedöms ha fungerat väl. De it-tjänster som används i kammare och utskott har fungerat stabilt, med undantag för ett fåtal incidenter. Arbetet med att utveckla flera effektiva digitala tjänster för att underlätta den parlamentariska processen och ledamöternas arbete har dock endast delvis kunnat genomföras som planerat. Arbetet med att samordna kansliernas arbetsformer har bidragit till att det har blivit enklare för ledamöter att arbeta i olika utskott. It-stödet till kansliernas arbete har också stärkts. Riksdagsförvaltningen har vidare bistått riksdagens talman, vice talmän och ledamöter vid en rad olika internationella besök och resor. Förvaltningen har också gett stöd till den svenska delegationen till Natos parlamentariska församling. Under året har även förberedelser för det svenska ordförandeskapet i Nordiska rådet 2025 stått i fokus. Stödet till krigsdelegationen och det övriga kontinuitetsarbete som utförts under året bedöms ha stärkt riksdagens och förvaltningens förmåga att upprätthålla den parlamentariska processen vid incidenter samt i kris, krig och krigsfara.

Inom uppdragsområde B Ledamöter och partikanslier har Riksdagsförvaltningen enligt redogörelsen säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och en god service. Av redogörelsen framgår att förvaltningen under året bl.a. genomfört en rad arbeten för att förbättra servicen till ledamöter och partikanslier. Faktaunderlag och utredningstjänster har fortsatt att levererats i tid och med god kvalitet. Förvaltningen har även tillhandahållit bibliotekstjänster till ledamöter och partikanslier samt gett stöd i användningen av tjänsterna. Som en del i informationsförsörjningen har förvaltningen dessutom tillhandahållit information och digitala tjänster via Intranätet. Arbetet med service kring ledamöters övernattningsbostäder uppges i huvudsak ha genomförts i enlighet med uppdraget. Förvaltningen har bl.a. sett till att alla övernattningsbostäder är utrustade med fungerande möblemang och utrustning. Förvaltningen har även ansvarat för att arbets- och sammanträdeslokaler inreds så att arbetsmiljökrav och en representativ nivå uppnås. Under året har det bedrivits olika arbeten för att tillgodose ledamöters och partikansliers behov av modernare digitala tjänster, bl.a. genom en utredning om möjligheten att anskaffa en molntjänst för digitala möten och

samarbeten. Förvaltningen har under året löpande följt och analyserat utvecklingen av säkerhetsläget och hur det kan påverka riksdagen och förvaltningen och om ytterligare säkerhetshöjande åtgärder behöver vidtas. I arbetet har förvaltningen samverkat med partikanslier och med berörda myndigheter.

Vidare anförs när det gäller uppdragsområde C Kunskap om riksdagen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att externa målgrupper har fått möjlighet att få information och kunskap om riksdagen. Detta har gjorts genom att förvaltningen under året bl.a. tillhandahållit information och tjänster på webbplatsen riksdagen.se, svarat på faktafrågor om riksdagen och EU samt handlagt pressackrediteringar. Under året har också ett arbete bedrivits för att säkerställa efterlevnaden av lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Förvaltningen har även arbetat med att analysera och stärka hanteringen av öppna data. Vidare anförs att förvaltningen på olika sätt har bidragit till en ökad kunskap om riksdagens funktion, arbetssätt och historia genom Riksdagsbiblioteket och olika kunskapshöjande aktiviteter som visnings- och skolverksamhet och evenemang. Elever och lärare, unga vuxna och bibliotekarier har varit prioriterade målgrupper. En ny demokrativerkstad har även invigts.

När det gäller uppdragsområde D Riksdagens byggnader och samlingar anför riksdagsstyrelsen att Riksdagsförvaltningen har vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Förvaltningen har fortsatt arbetet inom projekt Cephalus. Riksdagsstyrelsen har beslutat om utökad projekttid och tillkommande medel för projektet. Utmaningar i arbetet har exempelvis haft samband med säkerhetsfrågor samt utrustning och verktyg för projektet. Vidare anförs att förvaltningen under året har levererat inom fastighetsdrift och förvaltning av fastigheterna, där lärdomar om vilka åtgärder som är prioriterade för att minimera risker och deras konsekvenser inkluderas i det fortsatta arbetet. Lokaler har även anpassats och åtgärder vidtagits för att förbättra belysning och uppgradera inredning och möbler utifrån synpunkter som framkommit. Arbetet med att vårda, bevara och tillgängliggöra riksdagens bibliotekssamlingar uppges ha pågått enligt plan.

Slutligen anförs när det gäller uppdragsområde E Myndighet och arbetsgivare att Riksdagsförvaltningen har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare, uppgifterna i förvaltningen har utförts väl och utvecklingen har i huvudsak skett enligt plan. För att uppnå effektivare arbetsformer har förvaltningen bl.a. påbörjat en översyn av de interna styrdokument. Under året har det även bedrivits ett arbete för att underlätta för allmänhet och medier att ta del av förvaltningens allmänna handlingar. Anskaffningen av ett systemstöd för planering, uppföljning och budgetering har fortgått. Arbetet med att analysera och eventuellt införa en ny modul i diarieföringssystemet har genomförts. Syftet var att undersöka huruvida automatisk tilldelning av diarienummer och diarieföring av vissa dokument var möjlig. Resultatet visade att förvaltningen behöver se över andra alternativ än den planerade lösningen. Vidare anförs att den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är

god och att aktiviteter för att stärka den strategiska kompetensförsörjningen har genomförts. Riksdagsförvaltningen bedömer att kompetensförsörjningen är god. Kommunikationsstöd till prioriterade uppdrag och projekt bedöms vidare ha bidragit till en effektiv och väl fungerande verksamhet. It-tjänsterna bedöms också ha bibehållit en hög nivå av tillgänglighet och support. Åtgärder för att förbättra it-stödet har vidtagits. Vidare har arbetet med att stärka modellen för systemförvaltning slutförts under året. Riksdagsförvaltningens miljöarbete har fortlöpt i enlighet med fastställda mål och handlingsplaner.

Arbetet med ledamotsundersökningen 2023

I redogörelsen framgår att arbetet med att följa upp resultatet av den ledamotsundersökning som genomfördes 2023 fortsatte under 2024, bl.a. genom ett arbete i syfte att ge förvaltningen en djupare förståelse för ledamöternas behov av stöd och service. Arbetet genomfördes genom analys av resultatet i undersökningen, intervjuer med ledamöter och arbetsmöten med personer i förvaltningen som arbetar med service till ledamöterna. 2024 års konferens för Riksdagsförvaltningens chefer hade ledamotsperspektivet som tema. Fortsatt arbete med åtgärder pågår. Förvaltningen tittar också på förslag till hur kommande mätningar ska genomföras. På Intranätet finns en sida med länkar till uppdrag och aktiviteter som genomförts som en följd av enkätresultatet. Arbetet rapporteras också kontinuerligt till ledamotsrådet. Under 2024 fortsatte också arbetet med att utveckla samverkansformer mellan Riksdagsförvaltningen och partikanslierna. En plan har tagits fram utifrån den översyn som genomfördes 2023 om att utveckla effektiva arbetsformer för att ge det bästa stödet till riksdagens och ledamöternas arbete. Planen utgår från resultaten av ledamotsundersökningen och dialoger med olika funktioner inom förvaltningen och partikanslierna. Vidare har separata introduktionsmöten genomförts för nya partikanslichefer som tillträtt under året.

Tidigare behandling

Vid behandlingen av Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2022 (bet. 2023/24:KU1) anförde utskottet bl.a. att riksdagsstyrelsen efter ett initiativ från konstitutionsutskottet beslutade att tillkalla en parlamentarisk kommitté i oktober 2023 för att utreda stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet i riksdagen m.m. (dnr. 62-2023/24). Utskottet noterade vidare att Riksdagsförvaltningen under sommaren 2023 hade genomfört en enkätundersökning bland riksdagens ledamöter för att få in synpunkter på det stöd och den service som förvaltningen ska ge. Utskottet framhöll vikten av att Riksdagsförvaltningen så snart som möjligt analyserar och arbetar med det som framkommit i enkätundersökningen och att man bara när det nödvändigt väntar med åtgärder i avvaktan på förslagen från den parlamentariska kommittén.

Det följande året vid behandlingen av Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023 (bet. 2024/25:KU1) framhöll

utskottet liksom tidigare vikten av att Riksdagsförvaltningen arbetar med det som framkommit i enkätundersökningen 2023 och att man bara när det är nödvändigt väntar med åtgärder i avvaktan på förslagen från den parlamentariska kommitté som ska utreda stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet m.m.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare framhållit vikten av att Riksdagsförvaltningen arbetar med det som framkommit i enkätundersökningen bland riksdagens ledamöter 2023 och att man bara när det är nödvändigt väntar med åtgärder i avvaktan på förslagen från en parlamentarisk kommitté som ska utreda stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet m.m. Utskottet noterar att Riksdagsförvaltningen under 2024 vidtagit flera åtgärder i det här avseendet, vilket är positivt. Den parlamentariska kommittén överlämnade i mars 2025 betänkandet Ledamoten i fokus: 2023 års riksdagsutredning – stödet till det parlamentariska arbetet och ledamotskapet till riksdagsstyrelsen. Utskottet konstaterar att betänkandet bereds av riksdagsstyrelsen som förväntas överlämna en framställning till riksdagen under våren 2026.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S)

Jennie Nilsson (S), Hans Ekström (S), Mirja Räihä (S), Per-Arne Håkansson (S) och Amalia Rud Stenlöf (S) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Socialdemokraterna önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3551. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2025/26:3721.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 600 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Regeringen har inte kunnat motivera den stora ökningen av anslaget som den har föreslagit på ett trovärdigt sätt. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen att anslaget bör vara på en rimlig nivå.

Vidare innebär vårt förslag att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med sammanlagt 40 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av dessa medel bör 30 000 000 kronor anvisas för säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom det civila samhället och 10 000 000 kronor för hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Många civilsamhällesorganisationer upplever en ökad hotbild. Det gäller inte minst religiösa samfund, där både omvärldshändelser och pågående konflikter har påverkat säkerheten. Det finns uppgifter om att församlingar lägger så mycket som 25 procent av sin budget på säkerhetsåtgärder. De hågkomstresor som genomförs för att öka kunskapen om antisemitism och rasism ur ett historiskt och samtida perspektiv bland svenska ungdomar och lärare är ett viktigt inslag i kampen mot antisemitism, och behovet är större än på länge. Satsningen bör stärkas och breddas så att även lärarfortbildning omfattas. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen vad som anförs i motionerna om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället och om hågkomstresor.

Socialdemokraternas förslag innebär också att anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* ökas med 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att nå den anslagsnivå som var avsedd för 2026 när institutet inrättades.

Vidare innebär vårt förslag att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med 41 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag, varav 31 000 000 kronor för att stärka verksamheten i språkcentrumen för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska och 10 000 000 kronor för att öka grundanslaget. Minoritetspolitiken har länge fått stå tillbaka och blivit utan ökad resurstilldelning, och vi ser därför ett behov av stärkta resurser. De nationella minoritetsspråken och kulturerna måste bevaras, utvecklas och föras över till framtida generationer. De har länge varit en viktig del av vårt lands kulturella och språkliga mångfald. De språkcentrum som stöds av staten har visat sig vara centrala för att bevara och utveckla språken och kulturarvet hos dessa minoriteter. Genom att ge dem möjlighet att arbeta långsiktigt och stabilt kan man säkerställa att deras värdefulla arbete kan fortsätta. Riksdagen bör också tillkännage för regeringen att satsningen på språkcentrum ska säkras och permanentas och det vi anför i motionen om anslaget till minoritetspolitiken.

Slutligen innebär vårt förslag att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom vi anser att den minskning av anslaget som regeringen föreslår inte bör genomföras. Alla pengar som anslagits för mediestödet ser inte ut att betalas ut. Ändringar bör därför göras så att de nationella nischmedier som tidigare haft stöd men nu blivit utan återigen kan få ta del av stödet. Det är orimligt att Mediemyndigheten betalar tillbaka pengar till staten samtidigt som uppskattade och för mediemångfalden viktiga medier riskerar att försvinna. Riksdagen bör också tillkännage för regeringen vad som anføres i motionen om mediestödets storlek och att det också ska tillfalla nischtidningar.

Sammantaget bör 149 000 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)

Jessica Wetterling (V) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Vänsterpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Dessutom ligger Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet över den ram för utgiftsområdet som riksdagen har fastställt. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:2792. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 6 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Den svenska ekonomin har utvecklats svagt de senaste åren, med låg tillväxt och stigande arbetslöshet. Reallönesänkningarna och regeringens passiva och ineffektiva finanspolitik har resulterat i en svag utveckling för

framför allt hushållens konsumtion och investeringarna i näringslivet. Sverige hör till de OECD-länder där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan mitten av 1980-talet. Regeringen har dock fortsatt att sänka skatterna – med sammanlagt 110 miljarder kronor under mandatperioden, vilket innebär att utrymmet för att satsa på hushållen eller välfärden ständigt minskar.

För 2026 föreslår regeringen skattesänkningar med över 50 miljarder kronor. I Vänsterpartiets budget finns en helt annan inriktning. I stället för att sänka skatten mest för dem med höga inkomster beskattar vi bankernas övervinster, höjer kapitalskatterna och omvandlar dagens rotavdrag till ett grönt rotavdrag för att underlätta den gröna omställningen. Vi använder pengarna till att bl.a. stärka välfärden, med ett särskilt fokus på sjukvården. Vi avsätter betydande resurser till klimatinvesteringar och stärker hushållens ekonomi, bl.a. genom höjda barnbidrag för att utjämna klyftorna.

Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 1 läggs fram i partimotion 2025/26:3158.

Vänsterpartiets budgetförslag när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas med 28 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Även hovet bör spara när hela samhället befinner sig i en lågkonjunktur.

Vidare innebär förslaget att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minskas med 120 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag. Riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan de folkvalda och det folk som de representerar. Arvodena bör uppgå till ett prisbasbelopp per månad och alla extra arvodesersättningar som är direkt knutna till riksdagsarbetet bör avskaffas.

Vänsterpartiets förslag innebär också att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med sammanlagt 68 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. De samiska språken är hotade, och det finns behov av olika språkstödande, stärkande, rådgivande och informationshöjande insatser. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser att arbeta med språkfrågorna. För att ge samiska studenter möjlighet att få stipendier för språkstudier bör anslaget vidare ökas med 5 000 000 kronor. Dessutom bör anslaget ökas med 1 000 000 kronor för ökade resurser för Sametingets etiska råds arbete med repatriering av samiska kvalevor och heliga föremål. I syfte att inrätta en nationalscen för Sápmi bör anslaget också ökas med 30 000 000 kronor. Valprövningsnämnden har beslutat att det blir omval i sametingsvalet 2025. Det är inte rimligt att Sametinget ska bekosta omvalet inom den befintliga budgeten utan kompensation, och anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Vidare innebär förslaget att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 650 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom det är en omotiverat stor ökning.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör ökas med sammanlagt 125 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av dessa medel bör 100 000 000 kronor anvisas för ökade resurser till djurskyddskontroller. Under de senaste

åren har en rad oacceptabla förhållanden uppmärksamats, och en ökad tillsyn skulle ge bättre möjligheter att främja en god djurvälfärd. Vidare bör 25 000 000 kronor anvisas för att stärka strandskyddstillsynen. Strandskyddet är av mycket stor betydelse för allmänhetens tillgång till sjöar och vattendrag och för den biologiska mångfalden. Det är av stor vikt att överträdelser av strandskyddet beivras, och länsstyrelserna bör därför tillföras ekonomiska resurser.

Rättigheterna för de nationella minoriteterna måste utvecklas, inte avvecklas. För att återupprätta minoritetspolitiken bör anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med 90 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att fördjupa arbetet med åtgärder för de nationella minoriteterna bör anslaget dessutom ökas ytterligare med 20 000 000 kronor. Vidare bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor för minoritetsspråkens språkcentrum, 5 000 000 kronor för resursbiblioteken för de nationella minoritetsspråken och 60 000 000 för att genomföra den nationella strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism. Anslaget bör också minskas som en konsekvens av att 9 500 000 kronor överförs till ett nytt anslag för åtgärder för den nationella minoriteten romer. Sammantaget innebär Vänsterpartiets förslag att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med 175 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare bör anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med sammanlagt 526 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Det nya mediestödet har tyvärr visat sig leda till en minskad mångfald på medieområdet när flera mindre tidningar inte fått stöd och kan komma att tvingas lägga ned. En större satsning behöver göras, i synnerhet för att värna mångfalden av medier. Anslaget bör därför ökas med 500 000 000 kronor, och av dessa bör 5 000 000 kronor användas för ett centrum för undersökande journalistik. Därutöver bör anslaget tillföras 26 000 000 kronor för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning.

Vänsterpartiets förslag innebär också att det införs två nya anslag. För det första bör det anslag som tidigare fanns inom utgiftsområdet – åtgärder för den nationella minoriteten romer – men som 2025 slogs samman med anslaget 7:1 återinföras. Utöver de 9 500 000 kronor som bör flyttas till det nya anslaget från anslaget 7:1 bör det nya anslaget anvisas 10 500 000 kronor för att kompensera för regeringens tidigare sänkning, 20 000 000 kronor som en satsning för att återupprätta politiken för romer och 10 000 000 kronor för att inrätta en myndighet för romska frågor. Det nya anslaget bör därmed sammantaget enligt Vänsterpartiets förslag anvisas 50 000 000 kronor. För det andra bör det införas ett anslag för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. För att stärka arbetet med att genomföra resolutionen bör det nya anslaget anvisas 3 000 000 kronor.

Sammantaget bör 148 900 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)

Muharrem Demirok (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3811. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2025/26:3604.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med sammanlagt 1 201 400 000 kronor i jämförelse med regeringens förslag. Regeringens förslag om en ytterligare utökning av anslaget för att fullfölja reformagendan bör avvisas, vilket minskar anslaget med 300 000 000 kronor. Även om det finns behov av ökade resurser med anledning av det nya säkerhetsläget anser Centerpartiet inte att det behövs så stora tillskott till Regeringskansliet som regeringen föreslår, vilket gör att anslaget bör minskas med 350 000 000 kronor. Genom en effektivare kontorsanvändning bör anslaget minskas med 500 000 000 kronor.

Vidare bör anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* minskas med sammanlagt 75 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av de medel som anvisas för anslaget bör 5 000 000 kronor användas för arbetet med myggbekämpning. Samtidigt avvisar Centerpartiet regeringens satsning på miljötillstånd för ny kärnkraft, vilket innebär att anslaget bör minskas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Även inom detta anslag skulle det vara möjligt att genomföra en satsning på effektivare kontorsanvändning, och anslaget bör därför minskas med 50 000 000 kronor.

Centerpartiets förslag innebär även en satsning på skadestånd vid röjd skyddad identitet, och för detta bör anslaget 6:2 *Justitiekanslern* ökas med 3 000 000 kronor.

Till följd av ett större produktivitetsavdrag bör vidare den pris- och löneomräkning som görs för myndigheternas förvaltningsanslag och investeringsanslag sänkas med 25 procent. Detta påverkar nivåerna på såväl de anslag som nämnts ovan som flera andra anslag.

Sammantaget bör 1 288 600 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)

Jan Riise (MP) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än Miljöpartiet avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Miljöpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3770. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 8 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Sverige kan genomföra en grön och rättvis omställning. Vi kan öka näringslivets konkurrenskraft och säkra framtida jobb genom att ligga i framkant av teknikutvecklingen. Vi kan bli kvitt fossilberoendet som gynnar Putin, stärka vår beredskap och skydda hushåll och företag från framtida prischocker på fossila bränslen. Vi kan bromsa klimatförändringarna som utgör ett existentiellt hot. När Sverige går före och visar vägen kan vi också ställa högre krav på EU och andra länder att göra mer. Miljöpartiets budgetförslag visar att det är möjligt. Sverige förtjänar bättre.

Miljöpartiets förslag till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2025/26:3516.

Förslaget innebär att anslaget 3:1 *Sametinget* sammantaget anvisas 50 000 000 kronor mer jämfört med regeringens förslag. Som en del i att främja det samiska folkets självbestämmande och delaktighet behöver Sametingets organisation och mandat stärkas. Statskontorets översyn visade att Sametinget inte hinner med sina uppgifter, vilket delvis beror på regeringens styrning, beslut och finansiering som begränsar Sametingets utrymme. Ytterligare åtaganden i konsultationsordningen innebär också en ökad belastning på Sametinget. Som ett led i att stärka Sametinget bör även arbetet med en samisk parlamentsbyggnad påskyndas. Det finns ett starkt demokratiskt värde i att ha en egen parlamentsbyggnad, och trots att frågan diskuterats i mer än 30 år finns ännu ingen byggnad på plats. Vidare bör Sametinget få i uppdrag att tillsätta en samordnande funktion för att kunna hantera processerna med återbördande av samiska kvarlevor och föremål.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* bör minskas med 400 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

För att länsstyrelserna ska kunna bidra till att öka samhällets förmåga att möta klimatförändringarna behöver de tillföras resurser. I Miljöpartiets förslag finns därför en förstärkning av anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* med 95 000 000 kronor, vilket också är i nivå med myndighetens äskande. Vidare bör länsstyrelserna enligt förslaget tillföras 20 000 000 kronor för deras regionala arbete med energiplanering och klimatomställning som bl.a. samordnar och ger stöd till näringslivet. Däremot bör regeringens satsning för att länsstyrelserna ska bidra till snabbare tillståndsprocesser för etablering av

ny kärnkraft om 10 000 000 kronor avvisas, och anslaget bör därmed minskas med denna summa. Arbetet för att värna och stärka ett fritt och öppet samhälle måste ständigt fortsätta; demokratin får aldrig tas för given. Länsstyrelserna bör därför enligt Miljöpartiets förslag tillföras 6 000 000 kronor för det demokratifrämjande uppdraget. Samtidigt med arbetet att stärka demokratin måste det också finnas ett arbete för att skydda demokratin. Det behövs en ny samlad strategi för ökad motståndskraft mot desinformation och näthat, och länsstyrelserna bör därför även tillföras 3 000 000 kronor för att uppdatera handlingsplanen Till det fria ordets försvar, så att den i högre utsträckning omfattar civilsamhället. Sammantaget bör anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* öka med 114 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

För att stärka demokratin genom att inrätta en nationell demokratifunktion bör anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 8 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

En grundläggande del i demokratin är skyddet och respekten för de mänskliga rättigheterna, och här är Institutet för mänskliga rättigheter en central aktör. Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör ökas med 23 000 000 kronor 2026 jämfört med regeringens förslag för att ytterligare stärka arbetet med att främja, skydda och övervaka efterlevnaden av mänskliga rättigheter i Sverige.

Det finns vidare behov av kraftfulla och långsiktiga satsningar för de nationella minoriteterna. Regeringens minoritetspolitik är inget annat än stora nedskärningar på alla områden, vilket kommer att få stora konsekvenser för lång tid framöver. Färre barn och vuxna som tillhör en nationell minoritet kommer att kunna tillvarata sina rättigheter genom att utveckla eller återta sitt språk och sin kulturella identitet. Det kommer dessutom att innebära minskad synlighet och kunskap om de nationella minoriteterna bland majoritetsbefolkningen, vilket riskerar att leda till ännu hårdare klimat och minskad acceptans för minoriteter. Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör för det första ökas med 100 000 000 kronor som en permanent förstärkning. En del av en sådan förstärkning bör användas för att återställa stödet till de organisationer som företräder nationella minoriteter, språkcentrum för minoritetsspråken och Sámi Giellagáldu. För att återställa stödet till kommuner och regioner i förvaltningsområden bör anslaget vidare tillföras 13 000 000 kronor. Vidare bör 15 000 000 kronor anvisas till anslaget för arbetet med att stärka judiskt liv i Sverige. Det är viktigt att strategin ges långsiktiga och tillräckliga resurser för att kunna genomföras. För att följa upp uppdraget med s.k. brobyggare som genomfördes inom ramen för strategin för romsk inkludering bör slutligen anslaget tillföras 10 000 000 kronor. Sammantaget bör anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* öka med 138 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

När det gäller anslaget 8:1 *Mediestöd* finns det behov av att ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende och granskande journalistik och motverka att det finns områden med svag journalistisk bevakningen. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. En

fri, mångfaldig och självständig mediesektor är en grundpelare i demokratin. Ett starkt mediestöd är därför en demokratisk investering.

Även anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* bör ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Dessa medel bör användas för att ge myndigheten i uppdrag att ta fram en nationell strategi för stärkt motståndskraft mot desinformation och propaganda för att på så sätt stärka medie- och informationskunnigheten. I en tid då desinformation, påverkanskampanjer, snabba nyhetsflöden och AI är alltmer påtagliga delar av den digitala miljön är förmågan att kritiskt analysera information och olika källor viktigare än någonsin tidigare. Medborgare som förstår hur information sprids och kan skilja mellan fakta och åsikt samt navigera i informationsflödet står bättre rustade mot krafter som vill underminera demokratin.

Sammantaget bör 7 000 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2025/26:1

Proposition 2025/26:1 Budgetpropositionen för 2026 finansplanen:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i budgetlagen (2011:203) (avsnitt 3.1 och 5.5).

Proposition 2025/26:1 Budgetpropositionen för 2026 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
3. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor (avsnitt 4.4.2).
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2026–2028 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 4.4.3).
5. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 3 200 000 000 kronor (avsnitt 4.4.3).
6. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2026 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.1).
8. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksdagens ombudsmän (JO) enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2026 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor (avsnitt 6.4.1).
10. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Redogörelse 2024/25:RS1

Redogörelse 2024/25:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2024.

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:3158 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en fortsatt satsning på språkcentrum och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3516 av Jan Riise m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell A i motionen.

2025/26:3604 av Malin Björk m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen i motionen.

2025/26:3721 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen i motionen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rimligare anslagsökning till Regeringskansliet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mediestödets storlek och att det också ska tillfalla nischtidningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslagen till minoritetspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra och permanenta satsningen på språkcentrum och tillkännager detta för regeringen.

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i budgetlagen
(2011:203)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om budgetlagen (2011:203) att 2 kap. 1 och 1 a §§, 9 kap. 3 och 5 §§, 10 kap. 6 § och rubriken närmast före 2 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

**Mål för den offentliga sektorns
finansiella sparande**

**Mål för den offentliga förvaltningens
finansiella sparande**

1 §

Regeringen ska till riksdagen lämna förslag till mål för den offentliga sektorns finansiella sparande (*överskottsmål*).

Regeringen ska till riksdagen lämna förslag till mål för den offentliga förvaltningens finansiella sparande.

1 a §²

Om riksdagen har beslutat om ett sådant *överskottsmål* som avses i 1 §, ska regeringen vid minst två tillfällen under året för riksdagen redovisa hur målet uppnås. Regeringen ska då beakta effekterna av beslutade och för riksdagen presenterade budgetpolitiska åtgärder.

Om riksdagen har beslutat om ett sådant *mål* som avses i 1 §, ska regeringen vid minst två tillfällen under året för riksdagen redovisa hur målet uppnås. Regeringen ska då beakta effekterna av beslutade och för riksdagen presenterade budgetpolitiska åtgärder.

Regeringen ska vid en bedömd avvikelse från målet även redogöra för hur en återgång till målet ska ske.

9 kap.

3 §³

Regeringen ska i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen redovisa prognoser över den makroekonomiska utvecklingen, statens inkomster och utgifter, statens lånebehov, utgifterna under utgiftstaket och den offentliga sektorns inkomster, utgifter och skulder.

Regeringen ska i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen redovisa prognoser över den makroekonomiska utvecklingen, statens inkomster och utgifter, statens lånebehov, utgifterna under utgiftstaket och den offentliga förvaltningens inkomster, utgifter och skulder.

Prognoserna ska omfatta det innevarande budgetåret och de tre därpå följande åren och baseras på väl specificerade förutsättningar.

Regeringen ska i budgetpropositionen jämföra prognoser över den makroekonomiska utvecklingen och budgetprognoser med Europeiska

¹ Jfr rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2024/1265.

² Senaste lydelse 2014:866.

³ Senaste lydelse 2013:1015.

kommissionens senaste prognoser och förklara väsentliga skillnader mellan prognoserna.

5 §⁴

Regeringen ska *regelbundet redovisa* en utvärdering av de prognoser som anges i 3 §.

Regeringen ska *säkerställa att* en utvärdering av de prognoser som anges i 3 § *första stycket genomförs regelbundet av ett oberoende organ.*

10 kap.

6 §

Årsredovisningen för staten ska innehålla

1. en uppföljning av riksdagens beslut om den offentliga *sektorns* finansiella sparande (*överskottsmålet*), utgiftstaket och andra övergripande budgetpolitiska mål,
2. utfallet på budgetens inkomsttitlar och anslag samt av statens lånebehov,
3. en redovisning av hur regeringen har utnyttjat bemyndiganden som den fått med stöd av 6 kap. 1 § första stycket och 6 kap. 3 §,
4. en resultaträkning, en balansräkning, en finansieringsanalys och noter,
5. en redovisning av utvecklingen av statsskulden,
6. upplysningar om förväntade förluster och väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier som beslutats enligt 6 kap. 3 §,
7. en samlad redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av Riksrevisionens iakttagelser,
8. en resultaträkning och en balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomsttitlar avseende in- och utbetalningar till och från EU, samt
9. ett uttalande av regeringen om huruvida
 - räkenskaperna enligt 8 har upprättats enligt god redovisningssed och ger en rättvisande bild, och
 - det finns regler och system som syftar till att skapa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medel.

Regeringen ska i anslutning till redovisningen enligt första stycket 2 förklara väsentliga skillnader mellan budgeterade belopp och utfallet.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2025.

⁴ Senaste lydelse 2013:1015.

BILAGA 3

Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor						
Anslag		Propositionens förslag	Avvikelse från propositionen			
			S	V	C	MP
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	190 457	±0	-28 600	-1 000	±0
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 182 565	±0	-120 000	-2 800	±0
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	1 205 607	±0	±0	-5 400	±0
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	340 000	±0	±0	±0	±0
2:4	Riksdagens ombudsmän (JO)	170 059	±0	±0	-600	±0
2:5	Riksrevisionen	399 403	±0	±0	-2 100	±0
3:1	Sametinget	66 987	±0	68 000	-300	50 000
4:1	Regeringskansliet m.m.	10 722 886	-600 000	-650 000	-1 201 400	-400 000
5:1	Länsstyrelserna m.m.	4 418 384	±0	125 000	-75 000	114 000
6:1	Allmänna val och demokrati	921 940	40 000	±0	±0	8 000
6:2	Justitiekanslern	101 298	±0	±0	2 500	±0
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	226 336	±0	±0	-1 100	±0
6:4	Valmyndigheten	173 740	±0	±0	-800	±0
6:5	Stöd till politiska partier	169 200	±0	±0	±0	±0
6:6	Institutet för mänskliga rättigheter	54 840	20 000	±0	-200	23 000
7:1	Åtgärder för nationella minoriteter	159 271	41 000	175 500	±0	138 000
8:1	Mediestöd	977 119	50 000	526 000	±0	50 000
8:2	Mediemyndigheten	97 861	±0	±0	-400	10 000
9:1	Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	36 371	±0	±0	±0	±0
Förslag till anslag utöver regeringens förslag						
99:1	Återinför anslag 7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	±0	±0	50 000	±0	±0
99:2	En svensk ambassadör för FN-resolution 1325	±0	±0	3 000	±0	±0
Summa anslag inom utgiftsområdet		21 614 324	-449 000	148 900	-1 288 600	-7 000

BILAGA 4

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till
beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	2027
8:1 Mediestöd	1 027 119	2027
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	1 196 319	

BILAGA 5

Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU1y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 14 oktober 2025 att ge utrikesutskottet tillfälle att senast den 6 november yttra sig över de delar som rör utrikesförvaltningen i proposition 2025/26:1 utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Den 16 oktober 2025 informerade kabinetssekreterare Dag Hartelius utrikesutskottet om Utrikesdepartementets ekonomi och utrikesförvaltningens utveckling.

Utrikesutskottet yttrar sig om de delar som rör utrikesförvaltningen i anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och i följd-motionerna. Det gäller motionerna

- 2025/26:3721 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 1 och 9
- 2025/26:3158 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V)
- 2025/26:3604 av Malin Björk m.fl. (C)
- 2025/26:3516 av Jan Riise m.fl. (MP).

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens proposition och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (C).

Utskottets överväganden

Utrikesförvaltningen

Bakgrund

Bakgrund till yttrandet

Regeringskansliet utgör sedan den 1 januari 1997 en myndighet. Till att börja med finansierades verksamheten från två skilda anslag: ett anslag för Regeringskansliet m.m. under utgiftsområde 1 och ett anslag för utrikesförvaltningen under utgiftsområde 5. För att fullfölja ombildandet av Regeringskansliet till en myndighet föreslog regeringen i den ekonomiska vårpropositionen för 2001 att de båda förvaltningsanslagen skulle slås samman till ett gemensamt anslag för Regeringskansliet under budgetens utgiftsområde 1 Rikets styrelse från den 1 januari 2002. En konsekvens av förslaget var att riksdagens beredning av anslaget för utrikesförvaltningen flyttades från utrikesutskottet till konstitutionsutskottet. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2000/01:100, bet. 2000/01:FiU20).

Regeringen motiverade sammanslagningen av anslagen med att den skulle vara en naturlig fortsättning på utvecklingen sedan 1997 och underlätta styrningen inom myndigheten, vilket även skulle ge möjligheter till en effektivare resursanvändning. När reformen aviserades i budgetpropositionen för 2000 angav regeringen även globaliseringen och EU-medlemskapet som skäl. Regeringen ansåg det allt svårare att dra en gräns mellan nationell politik och utrikespolitik, särskilt efter EU-medlemskapet (prop. 1999/2000:1 utg.omr. 1, utg.omr. 5).

I behandlingen av budgeten för 2000 inom utgiftsområde 5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan hänvisade utrikesutskottet till erfarenheter som visat att det varit möjligt att effektivisera verksamheten inom Regeringskansliet trots två förvaltningsanslag, och utskottet såg inget hinder mot att liknande samordningsvinster kunde göras även framöver. Utskottet befarade att en överföring av anslaget för utrikesförvaltningen till utgiftsområde 1 skulle kunna innebära betydande men för beredningen av utrikesfrågorna i riksdagen eftersom arbetsformerna utgick från att frågor om budgeten och om politikens innehåll på ett område lämpligen behandlades av ett och samma utskott. Utskottet ansåg det vara av särskild vikt att frågor om utlandsmyndigheterna kunde beredas tillsammans med övriga utrikespolitiska frågor, bl.a. för att frågor om att upprätta och lägga ned utlandsmyndigheter inte bara handlar om resursallokering utan också innebär starka signaler till omvärlden och påverkar förutsättningarna för att bedriva utrikespolitik med en viss inriktning (bet. 1999/2000:UU1).

Budgetpropositionen för 2002 var den första efter beslutet om att inkludera anslaget för utrikesförvaltningen i anslaget för Regeringskansliet under utgiftsområde 1 Rikets styrelse. I ett yttrande till konstitutionsutskottet

förklarade utrikesutskottet att utskottet till följd av detta beslut i fortsättningen skulle behandla frågor om utrikesförvaltningen i form av ett yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2001/02:UU2y).

Ett sådant yttrande har därefter lämnats varje år i samband med beredningen av budgetens utgiftsområde 1, med undantag för riksmötet 2018/19 och övergångsregeringens förslag till budget för 2019. Utrikesutskottets yttrande riksmötet 2018/19 kom i stället att avse fristående motioner om utrikesförvaltningen som behandlades av konstitutionsutskottet i ett motionsbetänkande om offentlig förvaltning (yttr. 2018/19:UU2y). Riksmötet 2022/23 yttrade sig utrikesutskottet om utrikesförvaltningen i budgetberedningen. Yttrandet omfattade även yrkanden om utrikesförvaltningen i fristående motioner. Dessa motioner kom emellertid att behandlas av konstitutionsutskottet först i ett senare skede i ett motionsbetänkande om offentlig förvaltning. Till den motionsbehandlingen lämnade utrikesutskottet ett kompletterande yttrande genom ett protokollsutdrag (yttr. 2022/23:UU1y, prot. 2022/23:26).

Utrikesförvaltningen

Regeringen redogör i budgetpropositionen varje år för utrikesrepresentationens omfattning och antalet beslut som regeringen har fattat om att öppna och stänga utlandsmyndigheter. Vid sidan av den årliga redovisningen i budgetpropositionen har regeringen löpande informerat utrikesutskottet inför vissa enskilda regeringsbeslut om förändringar i utrikesrepresentationen.

I utskottets yttrande om utrikesförvaltningen hösten 2023 (2023/24:UU1y) gjordes en genomlysning av utvecklingen för utrikesförvaltningens resurser och utrikesrepresentationens utveckling baserat på uppgifter i Regeringskansliets årsbok 2002, 2012 och 2022. Sammanfattningsvis konstaterades att Utrikesdepartementets kostnader hade stigit med drygt 60 procent de senaste 20 åren. Kostnadsökningen var inte lika stor som den för hela Regeringskansliet (78 procent), vilket betydde att Utrikesdepartementets andel av Regeringskansliets samlade kostnader hade sjunkit något. Antalet anställda i Utrikesdepartementet hade minskat med ca 15 procent sedan 2003. Samtidigt hade Regeringskansliets samlade personalstyrka ökat något. Könsfördelningen i personalstyrkan hade varit stabil över tid, med en viss överrepresentation av kvinnor och också en långsamt stigande andel kvinnor i hela Regeringskansliet. I motsvarande yttrande hösten 2024 (2024/25:UU1y) konstaterade utskottet att dessa bedömningar var fortsatt aktuella även med beaktande av uppgifterna i Regeringskansliets årsbok 2023. Uppgifterna i Regeringskansliets årsbok 2024 visar att Utrikesdepartementets kostnader var relativt likvärdiga under 2023 och 2024. Detsamma gäller personalstyrkan och könsfördelningen på Utrikesdepartementet.

Vidare konstaterades i yttrande 2023/24:UU1y att antalet utstationerade från Regeringskansliet sedan 2003 hade varit förhållandevis konstant.

Könsfördelningen bland de utstationerade hade varit stabil. Under tjugoårsperioden ökade antalet lokalanställda vid utlandsmyndigheterna. Antalet utstationerade från Utrikesdepartementet hade minskat något, men inte i samma takt som departementets samlade personalstyrka, vilket betydde att de utstationerades andel av departementets personalstyrka hade ökat något. Sedan 2003 hade antalet lokalanställda vid utlandsmyndigheterna ökat från ca 1 000 till ca 1 350, med en högsta notering på ca 1 400 åren runt 2020. Av Regeringskansliets årsbok 2024 framgår att antalet lokalanställda under 2024 uppgick till ca 1 250. Bedömningarna ovan är fortsatt aktuella utifrån uppgifterna i Regeringskansliets årsbok 2023 och 2024. Det kan dock konstateras att antalet utlandsstationerade minskade något mellan 2023 och 2024 och att minskningen rörde utlandsstationerade från andra departement än Utrikesdepartementet.

Propositionen

Utrikesrepresentationen bestod den 1 augusti 2025 av 104 utlandsmyndigheter och åtta Stockholmsbaserade sändebud som täcker 31 länder. Sverige har också ca 300 honorärkonsulat. Utlandsmyndigheterna och de Stockholmsbaserade sändebuden listas i bilagan till budgetpropositionen utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Av propositionen framgår även att regeringen från den 1 januari 2000 till den 1 augusti 2025 beslutade att öppna 29 beskickningar, en delegation och åtta karriärkonsulat. Under samma period beslutade regeringen att stänga 27 beskickningar och nio karriärkonsulat.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 10 722 886 000 kronor för 2026 till anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Anslaget får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål, som bl.a. hyror och kapitalkostnader

Regeringens förslag innebär att anslaget ökas med 291 416 000 kronor 2026.

Regeringen anser att anslaget bör ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för tillsättandet av lantbruksråd, vilka ska främja livsmedelsexporten och bistå svenska livsmedelsföretag när det gäller etablering och tillväxt. Detta förslag framgick av regeringens vårandringsbudget för 2025 (prop. 2024/25:99 utg.omr. 1, bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25:253). Anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel minskas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår även att anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026 eftersom rollen som försvarsmaterieldirektör kommer att flyttas från Försvarets materielverk till Regeringskansliet. Förslaget presenterades i memorian Sveriges försvarsmaterieldirektör – En ny inriktning (Ds 2025:3). Ökningen finansieras genom att anslaget 1:11 Försvarets materielverk inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Med anledning av regeringens avtalsförslag om att hyra anstaltsplatser utomlands 2026–2031 ökas anslaget med 1 500 000 kronor 2026.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3721 av Jennie Nilsson m.fl. (S) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 600 000 000 kronor för 2026 jämfört med regeringens förslag då motionärerna anser att ökningarna inte har motiverats tillräckligt väl. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om en mer rimlig anslagsökning.

I partimotion 2025/26:3158 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 650 000 000 kronor för 2026 jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anser att ökningen av Regeringskansliets anslag har varit omotiverat stor.

I kommittémotion 2025/26:3604 av Malin Björk m.fl. (C) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 1 201 400 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna avvisar bl.a. tidigare ökningarna för fullföljande av regeringens reformagenda och säkerhetsinsatser på totalt 650 000 000 kronor. Motionärerna vill vidare se en effektivare kontorsanvändning, vilket innebär en minskning med 500 000 000 kronor. Slutligen gör Centerpartiet ett större produktivitetsavdrag, vilket sänker den pris- och löneomräkning som görs för myndigheternas förvaltningsanslag och investeringsanslag med 25 procent. Detta får effekt på samtliga myndigheter.

I kommittémotion 2025/26:3516 av Jan Riise m.fl. (MP) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 400 000 000 kronor för 2026 jämfört med regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitiken, utvecklingssamarbetet och internationellt samarbete i övrigt med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Det är regeringen som beslutar om Regeringskansliets, inklusive utrikesförvaltningens, organisation och resursfördelning inom ramen för det anslag som riksdagen har fattat beslut om. Detta anslag avser hela Regeringskansliet utan att specificera utrikesförvaltningens del.

Utskottet kan konstatera att utrikesförvaltningen resursmässigt minskat något de senaste tjugo åren i förhållande till Regeringskansliet som helhet. Samtidigt har utrikesrepresentationens storlek ökat något räknat i antal utlandsmyndigheter och den samlade bemanningen av dessa. Det övervägande intrycket är dock att utrikesrepresentationens struktur präglas av stabilitet. Under kabinettsskreterarens föredragning den 16 oktober 2025 framkom att utrikesförvaltningen hade en budget i balans under 2025 men att omvärldsläget

gör att det finns flera osäkerhetsfaktorer framöver. I detta sammanhang konstaterar utskottet att den s.k. ambassadsäkerhetsutredningen lämnade sitt betänkande En säkrare utrikesförvaltning till utrikesminister Maria Malmer Stenergård den 27 augusti 2025. Utredningen har bl.a. haft i uppdrag att se över personlig säkerhet och personskydd i utrikesrepresentationen. Vid kabinetssekreterarens föredragning framkom att Utrikesdepartementet för tillfället bereder remissförfarandet för betänkandet.

Utskottet påminner om att Sveriges internationella relationer påverkas av om en utlandsmyndighet öppnas eller stängs och att sådana beslut därför bör vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. Regeringen kan mot den bakgrunden förväntas informera och rådgöra med riksdagen, bl.a. genom utrikesutskottet, när det finns information inför beslut om strategiska förändringar i utrikesrepresentationen. Utskottet kan konstatera att så har skett vid flera tillfällen under mandatperioden. Denna information inför enskilda beslut är ett viktigt komplement till utskottets löpande bevakning av utrikesförvaltningens utveckling. I denna ingår utskottets årliga yttrande till konstitutionsutskottet i budgetberedningen och de upplysningar som utskottet hämtar in från regeringen i anslutning till detta.

När det gäller anslagsförslaget i budgetpropositionen har utskottet inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Utskottet anser att förslagen till anslagsökningar är befogade och angelägna, exempelvis för att finansiera lantbruksråd vid vissa utlandsmyndigheter och för kostnader som är kopplade till regeringens avtalsförslag om att hyra anstaltsplatser utomlands. I motionsförslag avvisas bl.a. tidigare förstärkningar för säkerhetsinsatser. Utskottet anser dock att dessa är motiverade även fortsättningsvis, bl.a. mot bakgrund av omvärldsutvecklingen och säkerhetsläget. Konstitutionsutskottet bör därför tillstyrka propositionen och avstyrka motionerna 2025/26:3721 (S) yrkande 1 och 9, 2025/26:3158 (V), 2025/26:3604 (C) samt 2025/26:3516 (MP) i den del de gäller det berörda anslaget.

Utrikesutskottet avser att återkomma till vissa frågor om utrikesförvaltningen när det behandlar motionsyrkanden från den allmänna motions tiden 2025/26.

Stockholm den 6 november 2025

På utrikesutskottets vägnar

Mattias Karlsson i Norrhult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mattias Karlsson i Norrhult (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Linnéa Wickman (S), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Matilda Ernkrans (S), Janine Alm Ericson (MP) och Magdalena Thuresson (M).

Avvikande meningar

1. Utrikesförvaltningen (S)

Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Linnéa Wickman (S), Johan Büser (S) och Matilda Ernkrans (S) anför:

Vi anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2026 ska minskas med 600 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Regeringen har inte motiverat ökningarna tillräckligt väl och anslagsökningarna mellan 2022 och 2026 var för stora. Anslaget ökade under denna period med närmare 2,3 miljarder, vilket motsvarar nästan 30 procent av det totala anslaget. Det kan vara motiverat med mer resurser, inte minst som en följd av krav på ökad säkerhet och allmän löne- och kostnadsuppräkning, men vi anser att den ökning som har gjorts under innevarande mandatperiod är för stor mot bakgrund av det ekonomiska läget som ställer stora sparkrav på välfärden när kommuners och regioners ekonomi pressas hårt.

Konstitutionsutskottet bör därmed tillstyrka motion 2025/26:3721 yrkandena 1 och 9 och följaktligen avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar, kan emellertid företrädarna för Socialdemokraterna i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

2. Utrikesförvaltningen (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2026 ska minskas med 650 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag, som jag anser innebär att Regeringskansliet får omotiverat mycket pengar. Konstitutionsutskottet bör därmed tillstyrka motion 2025/26:3158 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Vänsterpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Det gäller i synnerhet med tanke på att det förslag som jag förordar för utgiftsområde 1 ligger över budgetpropositionens utgiftsram och att det i så fall inte skulle vara möjligt att reservera sig till förmån för förslaget.

3. Utrikesförvaltningen (C)

Kerstin Lundgren (C) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2026 ska minskas med totalt 1 201 400 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag avvisar regeringens tidigare ökning av budgeten för att fullfölja reformagendan, vilken innebar en ökning av anslaget med 300 000 000 kronor årligen 2026–2028. Vidare anser jag inte att säkerhetsläget och regeringens andra politiska prioriteringar kräver så stora tillskott till Regeringskansliet som regeringen har föreslagit, och därför anser jag att anslaget bör minskas med 350 000 000 kronor årligen 2026–2028. En effektivare kontorsanvändning minskar anslaget ytterligare med 500 000 000 kronor för 2026. Vidare sänker Centerpartiet den pris- och löneomräkning som görs för myndigheternas förvaltningsanslag och investeringsanslag med 25 procent genom ett större produktivitetsavdrag, vilket får effekt på samtliga myndigheter.

Konstitutionsutskottet bör därmed tillstyrka motion 2025/26:3604 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Centerpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

4. Utrikesförvaltningen (MP)

Janine Alm Ericson (MP) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 400 000 000 kronor för 2026 jämfört med regeringens förslag. Minskningen bör genomföras genom generella besparingar och effektiviseringsåtgärder. Konstitutionsutskottet bör därmed tillstyrka motion 2025/26:3516 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Miljöpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Särskilt yttrande

Utrikesförvaltningen (C)

Kerstin Lundgren (C) anför:

Regeringskansliets anslag behandlas här samlat, vilket medför att Utrikesförvaltningens speciella behov och förutsättningar inte kan behandlas separat. Sveriges internationella närvaro och säkerheten för de utsända måste självklart ges hög prioritet. Centerpartiet vill värna Sveriges utrikesrepresentation och samtidigt ta vara på möjligheter till samverkan inom exempelvis Norden liksom till effektiviseringar inom hela förvaltningens sätt att arbeta.